

T.C.
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ TEFTİŞ PLANLAMASI VE EKONOMİSİ PROGRAMI

**ZORUNLU EĞİTİMİN KESİNTİLİ 4+4+4 = 12 YIL OLMASIYLA İLGİLİ
YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ
(Van İli Örneği)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Himmet Okan ŞAHİN

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Ahmet AKBABA

VAN – 2014

T.C.
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ TEFTİŞ PLANLAMASI VE EKONOMİSİ PROGRAMI

**ZORUNLU EĞİTİMİN KESİNTİLİ 4+4+4 = 12 YIL OLMASIYLA İLGİLİ
YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ
(Van İli Örneği)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Himmet Okan ŞAHİN

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Ahmet AKBABA

VAN – 2014

KABUL VE ONAY

[Öğrencinin Adı Soyadı] tarafından hazırlanan "[Tezin/Raporun Adı]" başlıklı bu çalışma, [Savunma Sınavı Tarihi] tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından [Tezin/Raporun Türü] olarak kabul edilmiştir.

[]

Prof. Dr. Halil IŞIK (Başkan)

[]

Yrd. Doç. Dr. Ahmet AKBABA (Danışman)

[]

Yrd. Doç. Dr. Mustafa ERDEM

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

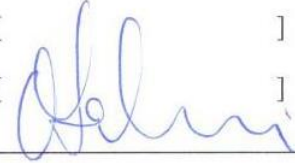

[]

Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kâğıt ve elektronik kopyalarının Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim/Raporum sadece Yüzüncü Yıl Üniversitesi yerleşkesinden erişime açılabilir.
- Tezimin/Raporumun 3. Yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

[]
[]

Himmet Okan ŞAHİN

ÖZET

[ŞAHİN, Himmet Okan]. [*Zorunlu Eğitimin Kesintili 4+4+4 = 12 Yıl Olmasıyla İlgili Yönetici Ve Öğretmen Görüşleri*], [Yüksek Lisans Tezi], Van, [2014].

Bu çalışmanın amacı, zorunlu eğitimin kesintili olarak 4+4+4=12 yıl olmasıyla ilgili yönetici ve öğretmen görüşlerinin ortaya konulmasıdır.

Yönetici ve öğretmen görüşlerinin ortaya konulması için Seçkisiz yöntemle oluşturulan çalışma grubumuz toplamda 108 ilkokul, 128 ortaokul, 102 lise öğretmeni ile 78 ilkokul, 77 ortaokul, 76 lise yöneticisi olarak belirlenmiştir. Beşli Likert tipi yanıtlama yöntemiyle oluşturulan Yönetici ve öğretmen görüş anketi uygulanmıştır.

Yapılan araştırma sonucunda yöneticilerin ve öğretmenlerin 4+4+4 sisteminin devletimizi ve milletimizi çağdaş muasır medeniyetler seviyesine çıkaracağı inancında oldukları ve bu sistemle getirilen yönlendirme eğitiminin ortaokul 1. sınıfından itibaren başlatılması, başlı başına bir reform özelliği taşıdığı, eğitim sistemimizdeki yapılan bu değişikliği gerektiren sebepler, yapılan değişiklikler ile ulaşılmak istenen hedefler hakkında bakanlık tarafından öğretmenlerin ve yöneticilerin yeterli düzeyde bilgilendirilmedikleri ortaya çıkmaktadır. Bu yönlendirme eğitiminin çocuğun zekâ tipine uygun gerçekçi bir şekilde yapılabilmesi için uygulayıcıların mutlaka konuyla ilgili hizmet içi eğitimden geçirilmeleri gerekmektedir. Öğretmenlerin ve yöneticilerin bilgilendirilmesi amacıyla; hizmet içi faaliyetlerinden yararlanılarak kesintili zorunlu eğitimi tanıtıcı ve bilgilendirici kurslar düzenlenmelidir, gibi sonuç ve öneriler ortaya çıkmıştır.

Anahtar Sözcükler :Zorunlu eğitim, ilkokul, ortaokul, lise, yönetici, öğretmen

ABSTRACT

[ŞAHİN, Himmet Okan]. [*Zorunlu Eğitimin Kesintili 4+4+4 = 12 Yıl Olmasıyla İlgili Yönetici Ve Öğretmen Görüşleri*], [Master Thesis], Van, [2014].

The aim of this study is related to compulsory education intermittently 4 + 4 + 4 = 12 years, administrators and teachers is to put forward their views.

Administrators and teachers' perceptions of working out a random method generated a total of 108 primary schools in order to put our group, 128 secondary schools, 102 primary schools with 78 teachers, 77 secondary schools, 76 high schools were identified as administrator. Five-point Likert generated by answering the questionnaire was administered to principals and teachers opinion.

It was found out that administrators and teachers believed that the 4+4+4 system would make our state and nation reach the level of modern civilizations and the launch of the direction (orientation) approach, which was introduced by this system, as of the middle school 1st grade was a reform on its own, and that teachers and administrators were not informed by the ministry enough in regard to the reasons requiring such changes in the education system and the goals intended to be achieved with such changes. In consideration of the foregoing, the present study put forward some implications: To conduct such direction (orientation) approach realistically in accordance with children's intelligence types, implementers need to be provided with an in-service training about the subject; and courses aimed at introducing discontinuous compulsory education should be arranged based on in- service activities in order to inform teachers and administrators.

Key Words:Compulsory education, elementary school, middle school, high school, administrator, teacher

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY.....	i
BİLDİRİM.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
TABLolar DİZİNİ.....	viii
GİRİŞ.....	1
I. BÖLÜM : KURAMSAL ÇERÇEVE.....	2
1.1. Temel Eğitim ve Zorunlu Eğitim Kavramları.....	2
1.2. Uluslararası Sözleşmelerde Zorunlu Eğitime Bakış.....	3
1.3. Dünyada Zorunlu Eğitim Örnekleri	5
1.4. Zorunlu Eğitim Uygulamasının Tarihçesi ve Türkiye’deki Gelişimi..	8
1.5. Türkiye’de Eğitimin Yasal Dayanakları ..	9
1.6. 4+4+4=12 Kesintili Zorunlu Eğitim Kanun Teklifinin Gerekçeleri ..	10
1.7. 4+4+4=12 Kesintili Zorunlu Eğitim Sistemi Modeli Neleri	
Değiştiriyor.....	11
1.8. 4+4+4=12 Kesintili Zorunlu Eğitim Sisteminin Öğrencilere	
Etkisi.....	12
2.8.1. Birinci kademe (İlkokul).....	13
2.8.2. -İkinci kademe (Ortaokul) ..	13
2.8.3. Üçüncü Kademe (Lise) ..	15
1.9. 4+4+4=12 Kesintili Zorunlu Eğitim Sistemine Dair Görüşler Karşıt	
ve Destekleyici Görüşler.....	15
II.BÖLÜM.....	19
2.1. Problem Durum.....	19
2.2. Araştırmanın Önemi.....	19
2.3. Araştırmanın Amacı.....	19

III. BÖLÜM: YÖNTEM	21
3.1. Araştırmanın Modeli.....	21
3.2. Çalışma Grubu.....	21
3.3. Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi.....	21
3.4. Verilerin Analizi.....	22
IV. BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM.....	23
4.1. Öğretmenlerle İlgili Bulgular Ve Yorum.....	23
4.2. Zorunlu Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum.....	24
4.3. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum.....	24
4.4. Öğretmenlerin Görev Yaptığı Kademeye Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum.....	25
4.5. Öğretmenlerin Branşlarına Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum.....	27
4.6. Öğretmenlerin Yaşlarına Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum.....	30
4.7. Öğretmenlerin Mesleki Kıdemlerine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum.....	31
4.8. Öğretmenlerin Sendika Üyeliğine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum.....	34
4.9. Yöneticilerle İlgili Bulgular Ve Yorum.....	39
4.10. Zorunlu Eğitime İlişkin Yöneticilerin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum.....	40
4.11. Yöneticilerin Cinsiyetlerine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum.....	40
4.12. Yöneticilerin Cinsiyetlerine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum.....	40
4.13. Yöneticilerin Branşlarına Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum.....	41
4.14. Yöneticilerin Yaşlarına Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile	

İlgili Bulgular ve Yorum.....	42
4.15. Yöneticilerin Yöneticilik Kıdemlerine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum.....	44
4.16. Yöneticilerin Sendika Üyelğine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum.....	46
SONUÇ ve ÖNERİLER.....	49
KAYNAKÇA.....	52
EK 1. Zorunlu Öğretimin 4+4+4 Şeklinde 12 Yıl Olmasıyla İlgili Yönetici Görüşleri Anketi.....	56
Ek 2. Zorunlu Öğretimin 4+4+4 Şeklinde 12 Yıl Olmasıyla İlgili Öğretmen Görüşleri Anketi.....	58

TABLOLAR

Tablo 1. Bazı ülkelerdeki zorunlu eğitim süreleri.....	6
Tablo2. İlkokullar ve Ortaokullar Haftalık Ders Çizelgesi.....	14
Tablo 3. Öğretmen çalışma grubunu oluşturanların demografik özellikleri .	23
Tablo 4. Zorunlu Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşleri Anketinin Aritmetik Ortalaması.....	24
Tablo 5. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşler	24
Tablo 6. Öğretmenlerin Görev Yaptığı Kademeye Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri.....	25
Tablo 7. Öğretmenlerin Branşlarına Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri.....	28
Tablo 8. Öğretmenlerin Yaşlarına Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri .	30
Tablo 9. Öğretmenlerin Mesleki Kıdemlerine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri.....	32
Tablo 10. Öğretmenlerin Sendika Üyeliğine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri.....	33
Tablo 11. Yönetici Çalışma Grubunu Oluşturanların Demografik Özellikleri.....	39
Tablo 12. Zorunlu Eğitime İlişkin Yönetici Görüşleri Anketinin Aritmetik Ortalaması.....	40
Tablo13. Yöneticilerin Görev Yaptığı Kademeye Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri.....	40
Tablo14. Yöneticilerin Branşlarına Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşler	41
Tablo 15. Yöneticilerin Yaşlarına Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri.....	42
Tablo 16. Yöneticilerin Yöneticilik Kıdemlerine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri.....	44
Tablo 17. Yöneticilerin Sendika Üyeliğine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri.....	46

1. BÖLÜM

GİRİŞ

Hızla değişen dünya üzerinde ayakta duranlar, eğitimde, iç dinamizmi etkin kılmış ve çağın gereksinimlerine yanıt veren, toplumlar olmuştur. İçinde bulunulan çağın gereksinimlerine yanıt verilebilmesi, ancak eğitimle mümkün görölmektedir. Toplumun ekonomik, sosyal ve kültürel yönden kalkınabilmesi, çağdaş uygarlık seviyesine ulaşabilmesi için bilim, teknoloji ve sosyal alanda yetişmiş insan gücüne gereksinim vardır. Bunun da sağlanabilmesi zorunlu eğitimin süresi ve sürecin dinamik bir eğitim anlayışına sahip olması gerekmektedir.

Yirminci yüzyılda, özellikle yüzyılın son çeyreğinde, dünya çok önemli değişim ve dönüşümler yaşadı. Çeşitli sosyo-ekonomik gelişmeler ile bilim ve teknoloji alanında o zamana kadar görölmemiş hızlı ve kapsamlı değişmeler yaşanmıştır (Gedikoğlu, 2005). Ekonomik gelişme ve kalkınma insanlık için amaç değil, mutluluğa ulaşmada araçtır. İnsanoğlunun bu araçlara rağmen mutluluğunun yeterince sağlanamayış, haksızlık, kötölük ve savaşların had safhaya tırmanması, geleceğe ilişkin kaygı ve kuşuların artmasına neden olmaktadır. Kaygı ve kuşuların karamsarlıklara dönüşmesi teknolojik ve ekonomik olanakların mutluluğa ulaşmak için kullanılmasını zorunlu hale getirmiştir. Bu amaçla insanların uygun karar verecek yeterlilikle donatılması gerekmektedir. Bu gerekliliğin gerçekleşmesi ise eğitimle mümkündür (Miles, 1975, Akt: Başar, 2000, 3).

Gelişmişlik ancak kalkınmayla mümkün olabilmektedir. Bir ülkenin kalkınması ile eğitim arasında sıkı bir ilişki olduğu kabul edilmektedir (Psacharopoulos, 2004, Akt: Bora, 2012). Bilgi çağı olarak nitelendirilen 21. yüzyılda eğitim; değişimin ve dönüşümün en temel aktörü haline gelmiştir. Bugün uluslararası toplumda, ilköğretim, eğitiminin yetersiz kaldığı ve tüm nüfusun en azından lise düzeyinde eğitim alması gerektiği yaygın olarak kabul edilmektedir (MEB, 2012).

Türkiye’de zorunlu eğitim süresi 8 yıldan 12 yıla çıkarılarak ve kesintili bir hale getirilerek toplumun eğitim kalitesi ve toplumsal kalkınmanın gerçekleşmesi hedeflenmektedir. Hızlı bir şekilde eğitim sistemine uygulanan bu değişikliklerin, eğitimin uygulayıcıları ve yöneticileri tarafından ne ölçüde benimsendiği, eğitimin

uygulayıcıları ve yöneticilerinin bu değişiklikler konusundaki bilgi düzeyi araştırılması gereken bir problem olarak ortaya çıkmaktadır.

KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde araştırmanın kuramsal temellerine yer verilmiştir. Bu kapsamda temel eğitim ve zorunlu eğitim kavramları, uluslararası sözleşmelerde eğitime bakış, dünyadaki zorunlu eğitim örnekleri, zorunlu eğitim uygulamalarının Türkiye’deki tarihçesi, Türkiye’de eğitimin yasal dayanakları, kesintili zorunlu eğitimin gerekçeleri, neleri değiştirdiği, etkileri ve eğitim sisteminde yapılan değişikliklere dair görüşler ortaya konulmuştur.

1.1. Temel Eğitim ve Zorunlu Eğitim Kavramları

Temel eğitimin, “öğrencilere okuma-yazma, aritmetik, meslek becerileri, ev yönetimi, sağlık bilgisi ve din bilgisi alanlarındaki temel kavramları kazandırma amacı ile düzenlenen eğitim ” biçiminde açıklanan tanımından da anlaşıldığı gibi, bireyin temel eğitim ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bir eğitim kademesidir. Birey bu eğitim kademesi ile kişi olmaya başlamakta, ileriki kademelerde göreceği eğitimle de kişiliğini geliştirmektedir (Okutan, 2011).

Temel eğitim ya da ilköğretimin amacı bireye yaşadığı çağın gereklerine ve toplumun beklentilerine uygun bilgi, beceri ve davranışları kazandırmaktır. Bu yönüyle temel eğitimden toplumun tüm kültürel birikim ve değerlerini geliştirmesi, iyileştirmesi, gelecek kuşaklara sağlıklı bir şekilde aktarması beklenir. Bir diğer beklenti ise bireylerin niteliklerini belirleyip, geliştirerek gelecekteki mesleklere hazırlamasıdır. Dünyadaki birçok ülkede temel eğitim bu sebeplerden dolayı her birey için zorunlu hale getirilmiştir. Zorunlu eğitimin süresi se ülkelerin eğitime katılımı, gelişmişlik düzeyi ve nüfus artışı gibi etkenlere göre değişiklik gösterir (Güven, 2012).

Zorunlu eğitim kavramı dendiğinde akla ilk gelen ilköğretimdir. Bu nedenle ilköğretimin süresi ne kadar uzun olursa ortak kültür ve değerleri kazanma şansı da o kadar yüksek olacaktır. Ayrıca, toplumlar geliştikçe bireylerine sağladıkları zorunlu eğitimin süresinin de uzamakta olduğu gözlemlenmektedir (Eurydice, 2012, Compulsory Education in Europe 2011/12, Murray, 2006, Akt: Güven, 2012).

Zorunlu eğitim; bireyin belli bir yaştan başlayıp, yine belli bir yaşa gelinceye kadar devlet tarafından gösterilen, eğitim kurumlarında belli bir süre öğrenim görmesini zorunlu kılan yasal bir kavramdır. Yasal dayanaklarını; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa Sosyal Şartı, Unesco kararlarından alan bu kavram devletlerin eğitim hakkını himayesindeki tüm bireylerine eşit olarak sunmasını ön görür. Temel eğitim kavramı ise, belli bir seviye ve nitelikteki eğitimi ifade eder (Güven, 2012).

Zorunlu eğitim belirli bir öğrenim süresini anlatır, bu süre temel eğitimin bir kısmını ya da tamamını kapsayabilir (Başaran, 1982, Akt: Süzen, 2004). Günümüzde, dünya üzerinde neredeyse mevcut olan bütün ülkelerde eğitim sürecinin belli bir dönemi zorunlu hale gelmiştir. Gelişmiş ülkelerde zorunlu eğitimin süresi genellikle dokuz yıldan az değildir (Demirtaş, 2011). Zorunlu eğitim, örgün eğitimin en fazla önem verilen bölümünü ifade eder. Bireyin, belli bir çağda belli bir zaman dilimini kapsayan eğitim almasını ön görür. Temel eğitim ise, hangi yaşta olursa olsun bireyin; örgün ve yaygın eğitim sistemi içinde belli bir düzeyde ve nitelikte eğitim alabilmesini hedefler (Güven, 2012).

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Yasası'nda "İlköğretim her yurttaşın görmesi gereken temel eğitimidir" biçiminde tanımlanmıştır. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Yasasında kullanılan "Temel Eğitim" kavramı "İlköğretim" olarak değiştirilmiş ve T.C. Anayasasının 42. maddesinde "ilköğretim; kız, erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır" maddesi herkesin asgari ve temel seviyede eğitim almalarını zorunlu kılmıştır.

1.2. Uluslararası Sözleşmelerde Zorunlu Eğitime Bakış

Eğitim, çocuğun kişiliğini, yeteneklerini, zihinsel ve bedensel becerilerini geliştirirken, her türlü hakların tanınması ve korunması bilincinin edinilmesini, ayrıca geliştirilmesini de sağlamaya katkıda bulunan bir faaliyettir (Tarhanlı, 2009, Akt: Ay, 2010). Her tür ve düzeyde eğitim; dil, din, sınıf, renk, cinsiyet, ulus, etnik köken, politik görüş gibi ayrımlar yapılmadan herkese sağlanmalıdır. Eğitim hakkı kullanılırken herkese eşit haklar verildiğinden emin olunmalıdır (Eğitim-Sen, 2012). Eğitim, temel insan haklarından biri olduğu için pek çok uluslararası sözleşmede yer almıştır. Birleşmiş Milletlerin 10 Aralık 1948 tarihinde aldığı kararla ilan edilen beyannamenin 26. Maddesi eğitim hakkı ile ilgilidir.

“Herkesin eğitim hakkı vardır. Eğitim hiç olmazsa ilk ve temel eğitim evrelerinde parasız olmalıdır. İlk eğitim zorunludur. Teknik ve mesleki eğitimden herkes yararlanabilmeli ve yükseköğretim, başarıya göre, herkese tam bir eşitlikle açık olmalıdır. Eğitim, insan kişiliğinin tam gelişmesini, insan haklarıyla temel özgürlüklere saygının güçlenmesini amaç olarak almalıdır. Eğitim bütün uluslar, ırklar ve dini topluluklar arasında anlayış, hoşgörü ve dostluğu güçlendirmeli ve Birleşmiş Milletlerin barışın sürdürülmesi yolundaki çalışmalarını geliştirmelidir. Ana baba, çocuklarına verilecek eğitim türü için öncelikli seçme hakkına sahiptir” (İHEB, 1948).

Birleşmiş Milletler tarafından 20 Kasım 1989 tarihinde kabul edilerek 2 Eylül 1990 tarihinde yürürlüğe konan sözleşmenin 28. ve 29. maddeleri ile eğitim hakkını düzenlemektedir.

“Taraf Devletler, çocuğun eğitim hakkını kabul ederler ve bu hakkın fırsat eşitliği temeli üzerinde tedricen gerçekleştirilmesi görüşüyle özellikle: İlköğretimi herkes için zorunlu ve parasız hale getirirler., Ortaöğretim sistemlerinin genel olduğu kadar mesleki nitelikte de olmak üzere çeşitli biçimlerde örgütlenmesini teşvik ederler ve bunların tüm çocuklara açık olmasını sağlar ve gerekli durumlarda mali yardım yapılması ve öğretimi parasız kılmak gibi uygun önlemleri alırlar. Uygun bütün araçları kullanarak, yükseköğretimi yetenekleri doğrultusunda herkese açık hale getirirler. Eğitim ve meslek seçimine ilişkin bilgi ve rehberliği bütün çocuklar için elde edilir hale getirirler. Okullarda düzenli biçimde devamın sağlanması ve okulu terk etme oranlarının düşürülmesi için önlem alırlar.

“Taraf Devletler çocuk eğitiminin aşağıdaki amaçlara yönelik olmasını kabul ederler: Çocuğun kişiliğinin, yeteneklerinin, zihinsel ve bedensel yeteneklerinin mümkün olduğunca geliştirilmesi, İnsan haklarına ve temel özgürlüklere, Birleşmiş Milletler Antlaşmasında benimsenen ilkelere saygısının geliştirilmesi, Çocuğun ana-babasına, kültürel kimliğine, dil ve değerlerine, çocuğun yaşadığı veya geldiği menşee ülkenin ulusal değerlerine ve kendisinininkinden farklı uygarlıklara saygısının geliştirilmesi, şeklinde düzenlenmiştir (ÇHDS, 2004).

4 Kasım 1950’de imzalanan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin eğitim hakkı konusunda, 1952’de düzenlenen ek 1 no’lu protokolün 2. Maddesine göre;

“Hiç kimse eğitim hakkından yoksun bırakılamaz. Devlet, eğitim ve öğretim alanında yükleneceği görevlerin yerine getirilmesinde, ana ve babanın bu eğitim ve öğretimin kendi dini ve felsefi inançlarına göre yapılmasını sağlama haklarına saygı gösterir” (AİHS).

Eğitim hakkı uluslararası sözleşmelerde belirtildiği gibi kutsal bir hak olarak görülmekte ve bu hakkın en önemli koruyucusunun devletin kendisi olduğu belirtilmektedir. Devletlerin görevi sadece eğitim hakkının güvence altına alınmasıyla sınırlanmamış, eğitim olanaklarının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi devletlerin vazifesi olarak kabul edildiği görülmektedir.

1.3. Dünyada Zorunlu Eğitim Örnekleri

Bireylerin içinde buldukları toplumun sorunlarını anlayabilmeleri, çevrelerini tanıyabilmeleri ve yurttaşlık haklarını kullanabilmeleri için gerekli olan zorunlu eğitimi almaları gerekir. Bütün dünya ülkeleri Anayasalarında kendi vatandaşlarına bu eğitimi birer hak ve görev olarak tanımıştır. Öte yandan İnsan Hakları Evrensel Beyanname'sinin 26. maddesinde, herkesin eğitim hakkına sahip olduğu ve bu hakkın en azından zorunlu eğitimde parasız sağlanacağı ifade edilmektedir (Arık, 1993).

21. yüzyılda hızlı bilimsel ve teknolojik gelişmeler, sosyal, kültürel ve ekonomik alanlarda köklü değişimlere yol açmaktadır.. Böylesine hızlı değişimlerin ortaya çıkardığı değişimler uyum sağlamak için eğitimin önemli bir araç olduğu düşünülürse, eğitim sisteminin değerlendirilmesi ve yeni uygulamalara geçilmesi zorunluluk olmaktadır (Erşen, 1993). Zorunlu eğitimin süresi gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde, 5 ile 12 yıl arasında değişmektedir (Arık, 1993).

Zorunlu eğitim 5 ülkede 5 yıl, 24 ülkede 6 yıl, 11 ülkede 7 yıl, 20 ülkede 8 yıl, 54 ülkede 9 yıl, 34 ülkede 10 yıl, 20 ülkede 11 yıl, 22 ülkede 12 yıl, 6 ülkede 13 yıl, 1 ülkede ise 14 yıl olduğu görülmektedir. 197 ülkeden 60'ında zorunlu eğitim süresi 8 yıl ve daha az, 130'unda ise 12 yıla kadar zorunlu eğitim uygulanmaktadır. Türkiyede de zorunlu eğitim, sırasıyla 3, 5, 8 ve son olarak 12 yıla çıkarılmıştır. Gelişmiş ülkelere bakıldığında bu ülkelerdeki zorunlu eğitimin süresinin 10–12 yıl olduğu göze çarpmaktadır (Eurydice, 2012, Compulsory Education in Europe 2011/12, Murray, 2006, Akt: Güven, 2012).

Tablo 1. Bazı Ülkelerdeki Zorunlu Eğitim Süreleri

Ülke Adı	Okula Başlama Yaşı	Zorunlu Eğitim Süresi
<i>Almanya</i>	6	9+3
<i>Danimarka</i>	7	9
<i>Fransa</i>	6	10
<i>Hollanda</i>	5	12
<i>İngiltere</i>	5	11
<i>İspanya</i>	6	6+4
<i>İsveç</i>	7	9
<i>Yunanistan</i>	6	9
<i>Japonya</i>	6	9
<i>ABD</i>	6	10-13

Almanya federal yapıya sahip bir cumhuriyettir. Ülkede eğitim sistemi eyaletlere göre farklılık göstermektedir. Bu ülkedeki eğitim kurumları devlet ve yerel yönetimler tarafından plânlanıp, finanse edilmektedir (Arslan ve Kılıç, 2000).

Almanya’da zorunlu eğitim altı yaşında başlar ve bu eğitim 12 yıl sürer. Bu 12 yılın dokuz yılı tam zamanlı ve geriye kalan üç yılı yarı zamanlıdır ve bu süre mesleki eğitimde geçer. Zorunlu eğitim, ilköğretim ve ortaöğretimi kapsar. İlkokullar (Grundschule) dört yıldır ve bütün eyaletlerde zorunlu ilk ortak kademedir (Gültekin, 2011). Genel zorunlu eğitimi tamamlamak için her öğrencinin Grundschule’ye devamı şarttır (Arslan ve Kılıç, 2000).

Danimarka’da 7–16 yaş grubundaki çocuklar için 9 yıl zorunlu eğitim söz konusudur. Çoğu Avrupa ülkelerinin aksine Danimarka eğitim sistemi, ilköğretim ve ortaöğretim birinci devre arasında fark gözetmez. Temel okul (Folkeskole), bir yıl okul öncesi (ana) sınıf, dokuz yıl temel (ilk ve ortaöğretim birinci devre) ve bir yıl da 10. Sınıfı kapsar (Gültekin, 2011).

Tüm zorunlu eğitim dönemi Folkeskole diye adlandırılan zorunlu bir eğitim basamağı şeklindedir. Bu süreç çoğu AB üyesi ülkede olduğu gibi ilk ve orta diye ikiye ayrılmadan, 0’dan (okul öncesi) 10. sınıfa kadar öğrenci öğrenim görür. Bunun 1 yılı okul öncesi olan ve 1 yılı da 10.sınıf olan kısmı zorunlu değildir. 9 yıllık bir zorunlu eğitim süreci vardır (Gültekin, 2011).

Fransa’da pek çok Avrupa ülkesinin aksine geleneksel olarak merkeziyetçi bir yönetim yapısı olduğundan, tüm eğitim sistemi devlet denetiminde olup yönetimde en üst makam Milli Eğitim Bakanlığı’dır. (Demirel, 2000: Akt. Arslan ve Kılıç, 2000).

Fransa'da 1954 yılında kabul edilen kanunla zorunlu eğitim 10 yıl olarak belirlenmiştir. İlköğretim okullarında zorunlu eğitim verilir. Bütün çocuklar 6 yaşında ilköğretime başlar ve eğitimleri bir üst seviyeye yani alt orta öğretime kadar devam eder. Eğitim basamakları dörtlü bir yapı halindedir: Okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretimdir (Gültekin, 2011).

Hollanda'da zorunlu eğitim 5-17 yaş arası çocukları kapsar 12 yıldır. 4 yaşındaki çocukların ilköğretime kaydı mümkün olduğundan okul öncesi eğitim kurumları basamağı kaldırılmış, 4-5 yaş grubu da ilköğretime dahil edilmiştir. 8 yılı ilköğretimde 6 yılı ortaöğretimde olmak üzere 14 yıl düzenlense de son iki yıl yarı zamanlı olarak eğitim verilebilmektedir. Okul çağına gelen her çocuk Hollanda vatandaşı olmasa bile zorunlu eğitime alınır (Gültekin, 2011).

İngiltere ve Galler'de 5, Kuzey İrlanda'da 4 yaşından itibaren 11 yıl zorunlu eğitim verilir. İngiltere ve Galler'de 5-11 yaş arası verilen zorunlu eğitim iki ana kademeye kendi içinde sınıflamayla dört kademeye ayrılır. Krallıktaki eğitimin en önemli özelliği çocuğun yaşına, istidat ve kabiliyetlerine özel eğitim ihtiyaçlarına uygun olarak kapsamlı bir temele sahip olması gerekliliğidir (Arslan ve Kılıç, 2000).

Kuzey İrlanda'da hiçbir din ayrımı yapmaksızın her öğrenci istediği okulda eğitim alabilir. Gerek İngiltere ve Galler'de gerekse İrlanda'da din dersi zorunlu olmakla beraber, her gün ibadet etme zorunluluğu da vardır. Ancak aileler isterse bu ibadete öğrencilerinin katılmasını istemeyebilir (Gültekin, 2011).

İspanya'da zorunlu eğitim 6-16 yaş arasındadır. İki kademeye ayrılır. İlk kademe 6 yıl, ikinci kademe dört yıl sürer. Eğitim ilköğretim düzeyinde ücretsiz olarak verilir. Yerel bölgelerle eğitimde uyum amaçlanmaktadır. Bu gerekçeyle dil eğitimine önem verildiği görülür (Gültekin, 2011).

İsveç'te 1.sınıftan 9.sınıfa kadar eğitim zorunludur. Okul çağındaki çocukların bakım programı Fritidshen denilen yerde yürütülür. Daha büyük çocuklar için açık havada boş vakit faaliyetleri sunulur. 7 yılı ilköğretim 4 yılı orta öğretim toplam 11 yıllık sürecin orta öğretimin ilk dönemi olan 2 yıllık sürece kadar olan kısmı zorunludur. Eğitimin tamamı da ücretsizdir (Gültekin, 2011).

Yunanistan'da 6 yaşında başlayan zorunlu eğitim vardır. İlkokullara devam süresi 6 yıldır. Deneysel ilkokul diye tabir edilen kurumda uygulamalı eğitim verilir. İkinci şans okulları denilen eğitim kurumlarında 18 yaşını doldurmuş yetişkinlerin,

ilköğrenimini tamamlama fırsatı tanınır. Zorunlu eğitim Yunanistan'da 9 yıldır (Gültekin, 2011).

Uzak doğu ülkesi olan Japonya'da eğitim 6–15 yaş arası zorunludur. Ülkemizdeki Açık Öğretim Üniversitesi sistemine benzer bir yapı Japonya'da da mevcuttur. Japonya, zorunlu eğitimi dönemselsel olarak kısa tutmasına rağmen, çok sayıda üniversitesi ve üniversite mezunları ile dünyada eğitim konusunda adından sıkça söz ettiren bir ülke konumundadır. Eğitim sistemi 5'e bölünmüştür: Anaokulu (1-3 yıl), İlkokul (6 yıl), Ortaokul (6 yıl), Lise (3 yıl), Üniversite (4 yıl). Japonya'da eğitim yerel yönetim birimlerinin denetimi altındadır (Gültekin, 2011).

Amerika'da, eğitim kurumları, ilkokul, ortaokul ve liseler olmak üzere inşa edilmiştir. Ve üç ana sistem vardır: 8+4 sistemi, 6+3+3 sistemi ve 6+6 sistemi. Aileler bu sistemlerden herhangi birini seçebilmektedirler. İlk sistemde çocuklar 8 yıl ilkokul okuduktan sonra 4 yıl lise okumaktadır. İkinci sistemde 6 yıl ilkokul, 3 yıl ortaokul, 3 yıl lise okunmakta, üçüncü sistemde ise 6 yıl ilkokul, 6 yıl lise okunmaktadır. Zorunlu eğitim eyaletlere göre 10-13 yıl arası değişir (Gültekin, 2011).

Dünyanın dört bir tarafında toplumların daha iyi bir eğitim sisteminde yetişebilmesi için ülkeler farklı sistemler uygulamaya çalışmaktadırlar. Hatta ABD ve İngiltere gibi büyük coğrafyalara yada farklı demografik yapıya sahip ülkelerde eyaletlere göre değişen eğitim sistemlerinin olduğu görülmektedir. Gelişmiş ülkelerde 9 yıldan aşağı zorunlu eğitimin olmaması, eğitim süresinin artırılmasının, toplum faydasına olduğu düşüncesini desteklemektedir.

1.4. Zorunlu Eğitim Uygulamasının Tarihçesi ve Türkiye'deki Gelişimi

Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte önemi artan ilköğretimin ne kadar süre zorunlu olacağı ve hangi kurumlarda gerçekleştirileceği hep tartışma konusu olmuştur. Özellikle iç göç gibi sosyo-ekonomik nedenlerle okullaşmada istenen hedeflere ulaşamamıştır (Güven, 2012).

Türkiye'de zorunlu eğitimin süresi çağdaş toplumların ulaştığı seviyeye uzun yıllar çıkarılamamıştır. Zorunlu eğitim Cumhuriyetin ilk yıllarında 3 yıl olarak uygulanmış daha sonra, 5 yıla çıkarılmış ve bu uygulama uzun yıllar devam etmiştir. Bununla birlikte Türkiye'nin gelişmiş ülkeler seviyesine ulaştırılabilmesi için zorunlu eğitimin süresinin artırılması sürekli tartışılmış 1973 yılında çıkarılan 1739

sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile zorunlu eğitim kesintisiz 8 yıl olarak yasalaşmış ancak uzun bir süre uygulanmamıştır (Güven, 2012).

18–22 Haziran 1988’de toplanan 12. Milli Eğitim Şurası’nın gündeminde şu konulara yer almıştır: Ortaokulların ilköğretimle birleştirilerek sekiz yıllık zorunlu eğitimin yaygınlaştırılması, sınıf geçme yerine ders geçme sisteminin kabul edilmesi, öğrencilerin yönlendirilmesi konularında kararlar alınmıştır (Kaya,1993, Akt: Kaya, 2011).

Türkiye’de 8 yıllık zorunlu eğitim kararı çok önceden alınsa da, 28 Şubat 1997 tarihli MGK kararında “Derhal, kesintisiz, kademesiz ve yönlendirmesiz” olarak tavsiye edilip bu tarihten itibaren uygulamaya geçirilmesi tarihsel olarak bir dizi sürecin sonunda gelişmiştir (Güven, 2012).

15. Milli Eğitim Şurasında “İlköğretim ve yönlendirme “ile “Ortaöğretimde yeniden yapılanma” konuları yer almıştır. Şuranın sonunda oldukça önemli olabilecek kararlar alındığı görülmektedir. Bunlar kararlar arasında öğretmen merkezli eğitimden öğrenci merkezli eğitime geçiş, rehberlik ve araştırma merkezlerinin çoğaltılması, vekil öğretmenliğin kaldırılması, sekiz yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretim ve ders kitaplarının yeniden kullanılmasını olanaklı kılacak bir sistemin geliştirilmesi yer almaktadır (Binbaşoğlu,1999, Akt: Kaya, 2011).

1.5. Türkiye’de Eğitimin Yasal Dayanakları

Eğitim hakkı ülkemizde anayasal güvence altına alınmıştır. T.C. Anayasasının 42. Maddesi, eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi ile ilgilidir. Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir (TBMM, 1982).

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 3. maddesine göre: Mecburi ilköğretim çağı 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter denilmektedir (MEB, 1961).

1739 sayılı Milli Eğitim Temel kanununun 22. Maddesine göre: Mecburi ilköğretim çağı 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter denilmektedir (MEB, 1973).

1.6. 4+4+4=12 Kesintili Zorunlu Eğitim Kanun Teklifinin Gerekçeleri

Ülkemizin 1997'den bu yana kesintisiz eğitim uygulaması nedeniyle yaşadığı sorunlar ve buna paralel gelişmiş ülkelerin örnek uygulamaları birlikte değerlendirildiğinde, zorunlu eğitim sürecinin öğrencilerin yaş grupları, fiziksel ve ruhsal gelişim özellikleri, ilgi, istidat ve becerileri temel "kademelendirilmiş" ve çeşitli meslek dallarına yönelik eğitimi de içerecek biçimde "çeşitlendirilmiş" bir nitelik kazanması açısından 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda değişiklik yapılması zorunlu hâle gelmiştir (Sarpkaya ve Ark. 2012).

Mevcut eğitim sistemimizde yapılan 4 + 4 + 4 eğitim modeli değişikliğinin TBMM'ye sunulan kanun teklifindeki gerekçeler aşağıdaki şekilde açıklanmıştır:

1. 8 yıllık kesintisiz eğitim sistemi "sağlıklı ve verimli bir eğitim ortamının oluşturulması adına ciddi sorunlara neden olmuş ve olmaktadır

a. 6–7 yaşındaki çocuklarla "13–14 yaşlarında fiziksel ve ruhsal kimliğinin şekillenme aşamasındaki sancuları yaşayan bir ergenlik dönemi öğrencisinin" aynı "okul ortamında" bulunması sakıncalıdır.

b. "Kırsal kesimde kesintisiz eğitim nedeniyle pek çok köy okulu işlevsiz" kalmakta, "fiziki şartların yetersizliği nedeniyle" sorunlar yaşamakta, küçük yaşlardaki öğrenciler yatılı okullar ve taşınmalı eğitim sistemiyle eziyet çekmektedir.

c. Kesintisiz eğitim sistemi "mesleki eğitime darbe" vurmaktadır.

2. Çağdaş ve gelişmiş ülkeler incelendiğinde "Eğitim sürecini tek bir aşamada düzenlemek yerine, öğrencilerin yaş grupları ve fiziksel özellikleri temelinde bir kademelendirmenin tercih edildiği görülmektedir." Örnek verilen ülkeler: ABD, İngiltere ve Fransa'dır (Aydınlat, 2012).

Görüldüğü gibi kanun teklifindeki gerekçeler iki grupta toplanıyor. Birincisi, 8 yıllık kesintisiz eğitimin yarattığı "sorunları" gidermek, ikincisi ise gelişmiş ülkelerdeki kademeli eğitim sistemini uygulamaktır (Aydınlat, 2012).

Milli eğitim bakanlığı kesintisiz 8 yıllık kesintisiz eğitim modelini, eğitimin sistemindeki başlıca sorun olarak görmekte ve bunun çözümünün kesintili bir sisteme geçiş olduğunu belirtmektedir.

1.7. 4+4+4=12 Kesintili Zorunlu Eğitim Sistemi Modeli Neleri Değiştiriyor

4+4+4 değişikliğinde kabul edilen seçenekler 30.03.2012'de TBMM de kabul edilen ve 11 Nisan 2012 tarih ve 28261 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan 6287 sayılı "İlköğretim ve eğitim kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun" da şu şekilde yer almıştır:

Madde 1 – 5/1/1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 3.üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 3 – Mecburi ilköğretim çağı 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter."

Madde 2 – 222 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 7 – İlköğretim; 1 inci maddede belirtilen amacı gerçekleştirmek için kurulmuş dört yıl süreli ve zorunlu ilkokul ile dört yıl süreli ve zorunlu ortaokuldan oluşan bir Milli Eğitim ve Öğretim Kurumudur."

Madde 3 – 222 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "İlköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar hâlinde kurulması esastır. Ancak imkân ve şartlara göre ortaokullar, ilkokullarla veya liselerle birlikte de kurulabilir."

Madde 6 – 222 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Geçici Madde 11 – Bu maddenin yayımı tarihinde ilköğretim kurumlarının 5,6, 7 ve 8 inci sınıflarında eğitim görenler eğitimlerini bu kurumlarda tamamlar. Bu maddenin uygulanmasıyla ilgili usul ve esaslar Milli Eğitim Bakanlığınca belirlenir; Bakanlık bu maddenin uygulanmasıyla ilgili düzenlemeleri il, ilçe ve okul bazında yapmaya yetkilidir."

Madde 7 – 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 22.nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 22 – Mecburi ilköğretim çağı 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter."

Madde 9 – 1739 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin mülga birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir. "İlköğretim kurumları; dört yıl süreli ve zorunlu ilkokullar ile dört yıl süreli, zorunlu ve farklı programlar arasında tercihe imkân veren ortaokullar ile imam-hatip ortaokullarından oluşur. Ortaokullar ile imam-hatip ortaokullarında lise eğitimini destekleyecek şekilde öğrencilerin

yetenek, gelişim ve tercihlerine göre seçimlik dersler oluşturulur. Ortaokul ve liselerde, Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin hayatı, isteğe bağlı seçmeli ders olarak okutulur. Bu okullarda okutulacak diğer seçmeli dersler ile imam-hatip ortaokulları ve diğer ortaokullar için oluşturulacak program seçenekleri Bakanlıkça belirlenir.”

Madde 10 – 1739 sayılı Kanununun 26 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 26 – Ortaöğretim, ilköğretime dayalı, dört yıllık zorunlu, örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsar. Bu okulları bitirenlere ortaöğretim diploması verilir.”

Türkiye’de ilköğretimde temel eğitim programı izleniyor. Ancak ilköğretimde, ilki 5 yıllık ikincisi 3 yıllık iki kademe bulunuyor (ERG, 2012). Yeni eğitim sisteminde yapılan en büyük değişiklik, zorunlu eğitim süresini 12 yıla çıkarılması ve bu süreci kesintili (kademeli) hale getirilmesidir. Bu çerçevede, zorunlu eğitim, ilkokul, ortaokul ve lise olmak üzere üç okul türünün yer alacağı üç kademedir oluşmaktadır(MEB, 2012).

Öğretmen ve eğitim yöneticileri, aynı yaş gruplarının olduğu eğitim kurumlarında hizmet sunması sağlanmaktadır. Çocuklar, bilim, sanat, kültür ve spor gibi alanlarda daha küçük yaşlardan itibaren ilgi, yetenek ve yeterlikleri doğrultusunda eğitim alma imkânına sahip olmaktadır(MEB, 2012).

1.8. 4+4+4=12 Kesintili Zorunlu Eğitim Sisteminin Öğrencilere Etkisi

Eğitim sistemimizdeki yeni yapı 2012 – 2013 öğretim yılı için sadece ilkokula başlayacak olan öğrenciler ile 8. sınıfı bitirecek öğrencileri doğrudan ilgilendirmektedir. 2012 – 2013 öğretim yılında 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla 5 yaşını tamamlayacak olan çocuklar ilkokul 1. sınıf öğrencisi olarak kayıt yaptıracaktır (MEB, 2012). 60 ayı dolduran çocukların okula başlaması sonucu, yaştan bir yıl öne çekilmesiyle, öğrenciler, ilköğretimden 14 yerine 13 yaşında mezun olacaktır (Eğitim-Bir-Sen, 2012. MEB, 2012).

İlköğretim 5, 6 ve 7. sınıflarda okuyan çocuklarımız ise yine aynı ilköğretim okullarında okumaya devam edeceklerdir. 4. sınıfta okuyan öğrenciler ise artık ilköğretim 5. Sınıf değil, ortaokul öğrencisi olacaklar, ancak sınıf numaralarında

kesinti ve yeniden başlama söz konusu olmayacağından 5. sınıf öğrencisi olmaya devam edeceklerdir (MEB, 2012).

İlköğretim 8. sınıfta okuyan öğrenciler ise eğitim sisteminden ayrılamayacaklar ve zorunlu eğitimlerine devam edeceklerdir. Bu öğrenciler 2012 – 2013 öğretim yılında lise 1 (9. sınıf) öğrencisi olarak öğrenimlerine devam etmek zorundadırlar (MEB, 2012).

Yükseköğretim öncesi zorunlu eğitim sürecinin ilkökul, ortaokul ve lise şeklinde üç kademededen oluşması nedeniyle her kademeye ve bu kademelerde eğitim gören bireylere yönelik etkileri şunlardır:

1.8.1. Birinci kademe (İlkokul):

İlkokulun eğitim süresinin 5 yıldan 4 yıla indirilmesi çerçevesinde yeni bir müfredat düzenlenmesi gereklidir. Oyun çağındaki yaş grubunun yer alacağı ilkokulların müfredatı bu çağa uygun olarak ve çocukların psiko-motor davranışlarını geliştirme, becerilerini fark etme süreci olarak tasarlanarak, bu kademede, okuma-yazma, teknoloji okuryazarlığı, matematik ve benzeri temel yaşam becerilerini kazandırmaya odaklı bir eğitim süreci ve bu süreçle uyumlu bir müfredat söz konusu olmalıdır (Eğitim-Bir-Sen, 2012). 2, 3 ve 4. Sınıflar: (Mevcut birinci sınıflar dahil) İlkokulu dört yıl okuyacaklar ve yeni sistemde var olan bütün haklardan faydalanmaktadır (MEB, 2012).

1.8.2. -İkinci kademe (Ortaokul):

4 yıl süreli ortaokulların yer aldığı bu kademede imam hatip ortaokulları dahil farklı programlar uygulanacak. Ders programlarında Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin Hayatı başta olmak üzere lise tercihine yönelik seçimlik derslere de yer verilmektedir (MEB, 2012).

Ortaokulun 1 ile 4. sınıflarındaki ders programları ve özellikle de seçimlik dersler, bilgiye erişim özelliğini geliştirecek şekilde belirlenecektir. Ortaokulların 1 ile 4. sınıflarında kanunda açıkça belirtilen ve bu yönüyle mutlak surette seçmeli ders havuzunda yer alacak olan “Kuran-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin Hayatı” yanında başka seçimlik derslere de yer verilmektedir. Seçimlik dersler, liseye hazırlık ve devam edilen ortaokul türü veya programı dışındaki tür ve programlara geçiş noktasında katkı sağlayacak derslerdir(Eğitim-Bir-Sen, 2012).

Tablo2. İlkokullar ve Ortaokullar Haftalık Ders Çizelgesi(MEB, 2012) .

DERSLER		SINIFLAR							
		İlkokul				Ortaokul			
		1	2	3	4	5	6	7	8
ZORUNLU DERSLER	Türkçe	10	10	8	8	6	6	5	5
	Matematik	5	5	5	5	5	5	5	5
	Hayat Bilgisi	4	4	3					
	Fen Bilimleri			3	3	4	4	4	4
	Sosyal Bilgiler				3	3	3	3	
	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük								2
	Yabancı Dil		2	2	2	3	3	4	4
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi				2	2	2	2	2
	Görsel Sanatlar	1	1	1	1	1	1	1	1
	Müzik	1	1	1	1	1	1	1	1
	Oyun ve Fizikî Etkinlikler	5	5	5	2				
	Beden Eğitimi ve Spor					2	2	2	2
	Teknoloji ve Tasarım							2	2
	Trafik Güvenliği				1				
	Bilişim Teknolojileri ve Yazılım					2	2		
	Rehberlik ve Kariyer Planlama								1
İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi				2					
ZORUNLU DERS TOPLAMI		26	28	28	30	29	29	29	29
SEÇMELİ DERSLER	Din, Ahlak ve Değerler	Kur'an-ı Kerim (4)				2	2	2	2
		Hız Muhammed'in Hayatı (4)				2	2	2	2
		Temel Dini Bilgiler (2)				2	2	2	2
	Dil ve Anlatım	Okuma Becerileri (1)				2	2		
		Yazarlık ve Yazma Becerileri (4)				2	2	2	2
		Yaşayan Diller ve Lehçeler (4)				2	2	2	2
	Yabancı Dil	İletişim ve Sunum Becerileri (1)						2	2
		Yabancı Dil (Bakanlar Kurulu Kararı ile Kabul Edilen Diller) (4)				2	2	2	2
		Bilim Uygulamaları (4)				2	2	2	2
	Fen Bilimleri ve Matematik	Matematik Uygulamaları (4)				2	2	2	2
		Çevre ve Bilim (1)						2	2
		Bilişim Teknolojileri ve Yazılım (2)						2	2
	Sanat ve Spor	Görsel Sanatlar (Resim, Geleneksel Sanatlar, Plastik Sanatlar vb.) (4)				2/(4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)
		Müzik (4)				2/(4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)
		Spor ve Fizikî Etkinlikler (Alanlara Göre Modüller Oluşturulacaktır) (4)				2/(4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)
		Drama (2)				2	2		
Sosyal Bilimler	Zekâ Oyunları (4)				2	2	2	2	
	Halk Kültürü (1)					2	2		
	Medya Okuryazarlığı (1)						2	2	
	Hukuk ve Adalet (1)					2	2		
	Düşünme Eğitimi (2)						2	2	
Seçilebilecek Ders Saati Sayısı						6	6	6	6
SERBEST ETKİNLİKLER		4	2	2					
TOPLAM DERS		30	30	30	30	35	35	35	35

Serbest etkinlikleri uygulama velinin isteği doğrultusunda okul yönetiminin kararına bağlı olup zorunlu değildir. Seçmeli derslerin kaç kez alınabileceği dersin adının yanında parantez içinde belirtilmiştir. Seçmeli derslerden birden fazla sınıf düzeyinde alınabilecek derslerin öğretim programları modüler bir yapıda oluşturulacaktır. Öğrenciler bu derslerden herhangi birini, 5-8. sınıf arasında herhangi bir sınıfta ya da sürekli olarak alabileceklerdir. Öğrenci, beşinci sınıftan

itibaren programda seçmeli olarak yer alan bir dersi ilk kez sekizinci sınıfta alabileceği gibi, bu dersi beşinci sınıftan itibaren sürekli olarak seçebilir ya da herhangi bir sınıf düzeyinde başka bir alandan ders seçebilmektedir(MEB, 2012).

İsteyen okullarda 8 ders saatine kadar okul ve çevrenin şartları ile öğrencilerin bireysel özellikleri, ihtiyaçları dikkate alınarak; sanat etkinlikleri, sportif çalışmalar, sosyal ve kültürel etkinlikler ile her türlü eğitici faaliyetlerin gerçekleştirilmesi okul yönetiminin kararına bağlı olarak uygulanmaktadır(MEB, 2012).

1.8.3. Üçüncü Kademe (Lise):

Üçüncü kademe eğitime (lise eğitime) devam etmek zorunludur. Mevcut durum itibariyle lise öğrenimine devam eden öğrenciler, zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılması kapsamında lise eğitimlerine devam etmektedir. (MEB, 2012. Eğitim-Bir-Sen, 2012).

Lise müfredatı, hem mesleğe hem de yükseköğrenime hazırlık evresi olacak şekilde tasarlanmaktadır. Lise müfredatı, ağırlık olarak bilgiyi kullanma ve bilgi oluşturma odaklıdır. Lisede, örgün ve yaygın eğitim seçeneklerinin bulunmasına paralel, lise öğreniminde uzaktan öğretim ve Açık öğretim gibi seçenekler hayata geçirilecektir. Lisenin daha kısa sürede bitirilmesine ve devam zorunluluğunun daha esnek uygulanmasına imkân veren öğretim modelleri uygulamaya konulmaktadır (Eğitim-Bir-Sen, 2012. OGM, 2012).

Bakanlığa bağlı okulların tüm sınıflarında şubeler seçmeli derslere göre değil ortak derslere göre oluşturulmaktadır. Ortak derslerde şube bütünlüğü bozulmadan, seçmeli derslerde ise şube bütünlüğü aranmadan sınıf tekrarı durumuna düşen öğrenciler için devam edecekleri sınıfın ders çizelgesi uygulanmaktadır (OGM, 2012).

1.9. 4+4+4=12 Kesintili Zorunlu Eğitim Sistemine Dair Görüşler Karşıt ve Destekleyici Görüşler

4+4+4=12 Kesintili Zorunlu Eğitim Sistemine dair toplumun farklı kesimlerinden çok çeşitli görüşler ortaya konmaktadır. Kimi çevreler yapılan değişiklikleri savunurken, kimi çevreler ise yapılan değişikliklerin eğitim sistemine kalıcı hasarlar vereceğini belirtmektedirler.

Türkiye’de halen okula gidemediği için okuma-yazması olmayan, İlköğretimin üst sınıflarına gittiği halde okuma-yazma becerisi kazanamayan, yaşı ilerlediği ya da çalışmak zorunda kaldığı için okuldan alınan devamsız öğrencilerin bulunması gibi sorunları barındıran eğitim sistemimizle ilgili, bu gerçekler göz önünde bulundurularak MEB tarafından karar verilmelidir. Zorunlu eğitimin 12 yıl olması bu sorunların çözümüne katkı sağlamayıp, sorunu daha da derinleştirmektedir (Akbaba, 2012).

4+4+4 Kesintili Zorunlu Eğitim olarak bilinen değişiklik hiyerarşi bakımından üst basamakta verilen eğitim sisteminin amaçları ve politikasıyla ilgili alınmış bir karardır. 4+4+4 Kesintili Zorunlu Eğitim kararı, Türk eğitim sistemini ve örgün eğitim kademelerinden ilköğretim ve ortaöğretimi doğrudan, okul öncesi ve yükseköğretimi dolaylı yoldan etkileyecek sonuçlar ortaya çıkaracaktır. Uygulaması, beraberinde program, fiziksel alt yapı, ders araç-gereçleri vb. alanlarda birçok güçlükleri, pasif ve aktif dirençleri ortaya çıkmasına zemin hazırlamaktadır (Sarpkaya ve Ark. 2012).

Eğitim-İş sendikası hazırladığı raporla zorunlu ilköğretime başlama yaşının 1 yıl erkene alınması ve bunun sonucu olarak okul öncesi eğitimin, zorunlu eğitimin dışına çıkarılması çocuğun gelişim ve eğitimine ilişkin bilimsel verilere uygun olmadığını belirtmektedir. Ayrıca, MEB’in 2010–2014 Stratejik Planı’nda hedef olarak; “Okul öncesi eğitimde % 33 olan net okullaşma oranını dezavantajlı çocukları gözeterek plan dönemi sonuna kadar % 70’in üstüne çıkarmak” şeklinde belirlenmesine rağmen, 4+4+4 Kesintili Zorunlu Eğitim kararı ile bir taraftan da okul öncesi eğitimin yok sayılmakta olduğunu ifade edilmektedir (Eğitim-İş, 2012).

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fakülte Kurulu 4+4+4 Kesintili Zorunlu Eğitim olarak bilinen kanun teklifinin, bilimsel temellerden uzak ve çocukların gelişim özelliklerine uygun görünmeyen, fırsat eşitliğine ve kamu yararına aykırı görünmesi nedeniyle geri çekilmesi gerektiği şeklinde değerlendirmektedir (HÜEF, 2012).

ODTÜ Eğitim Fakültesi Fakülte Kurulu 4+4+4 Kesintili Eğitim olarak bilinen “05.01.1961 tarih ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” teklifinin radikal bir değişiklik olduğu belirtilmektedir. Bu tür radikal değişimleri hayata geçirmeden önce konunun taraflarıyla detaylı olarak tartışıldıktan sonra uygulamaya geçirilmesinin doğru

olacağı şeklinde değerlendirmektedir. Ayrıca Okul öncesi eğitim alan çocukların okul ve daha sonraki yaşamdaki başarılarının bu eğitimi almamış çocuklara göre daha yüksek olduğu dikkate alınır, zorunlu eğitim kapsamında okul öncesi eğitim kademesinin yer almamış olmasının önemli bir eksiklik olduğu vurgulanmaktadır (ODTÜ, 2012).

Sabancı Üniversitesi Türkiye için teklif edilen 4+4+4 Kesintili Zorunlu Eğitim sisteminin ikinci dört yıllık bölümünde meslek eğitimi, çıraklık ve açık öğretim gibi farklı program türlerinin devreye sokulması öngörülmüyor. Asıl “kesinti”, henüz kişilikleri ve yetenekleri tam olarak şekillenmemiş çocukların farklı öğretim programlarına yönlendirilmeleriyle ortaya çıktığı belirtilmektedir. Besinci sınıftan itibaren okul ve program farklılığının yeniden ortaya çıkması, hem çocukların gelişimini sekteye uğratabilecek, hem de eşitsizlikleri artırma riskleri taşıyacaktır. Kesintisiz temel eğitimin ilköğretim kurumlarını fiziksel olarak ikiye ayırarak sunulması tartışılabilir, ancak maliyeti henüz hesaplanmamış bu seçenek yerine, eğitim sistemimizde var olduğu öne sürülen sakıncalar araştırılmalı ve bunların uygulamada giderilmesine yönelik tedbirler alınmasının gerekliliği belirtilmektedir (ERG, 2012).

Eğitim Sendikalarından Türk Eğitim-Sen 4+4+4 Kesintili Eğitim olarak bilinen “05.01.1961 tarih ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” teklifini 4+4+4 Kesintili Zorunlu Eğitim şeklindeki sistem 18. Milli Eğitim Şurası’nda Eğitim-Bir-Sen’in önergesi ile ortaya çıkmıştır. 4+4+4 Kesintili Zorunlu Eğitim hangi pedagojik gerekçelerle uygulanacak? Ülkemizin ve öğretmenlerimizin engin bir 5 yıllık ilköğretim tecrübesi olduğu belirtilmekte ve bu yasa teklifiyle bunlar paketlenip kenara atılıyor. İlköğretim eğitimi niçin 5 yıldan 4 yıla düşürülüyor, ortaokul eğitimi niçin 3 yıldan 4 yıla çıkarılıyor? Sorularının cevaplanmadığını bu sebeple eğitim sistemine bir fayda sağlayamayacağını belirtmektedir (Türk Eğitim-Sen, 2012).

Eğitim Sendikalarından Eğitim-Sen 4+4+4 Kesintili Eğitim olarak bilinen “05.01.1961 tarih ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” teklifini pedagojik değil, ideolojik ve eğitime yönelik bir tür “post modern darbe” olarak değerlendirmektedir (Eğitim-Sen, 2012).

Eğitim Sendikalarından Eğitim-Bir-Sen 4+4+4 Kesintili Eğitim olarak bilinen kanun teklifinin eğitim sisteminden vesayetçi dayatmaların temizlenmesine aracılık

edecek yasal düzenlemeye dönüşmesine, bu suretle milletin talebi doğrultusunda demokratik, özgürlükçü ve sivil aklın ürünü bir eğitim sistemi modelinin hayata geçirilmesi olarak değerlendirmektedir (Eğitim-Bir-Sen, 2012). Uygulanması hedeflenen ve zorunlu eğitimin temelini oluşturan ilk 4 yılsonunda geçişlerin olduğu zorunlu eğitim anlayışı çok anlamlı önemli bir reformdur. İlkokul sonunda çocuğun zekâ tipine ve ilgi alanlarına yönelik yönlendirme eğitiminin başlatılması bir reform hareketidir. Bu uygulama çocuk psikolojisine ve pedagojik ilkelere de uygun bir uygulamadır (Akbaba, 2012).

Zorunlu eğitim öğrencilerin yaş grupları ve bireysel farklılıkları göz önünde bulundurularak; 1 yıl okul öncesi eğitim, 4 yıl temel eğitim, 4 yıl yönlendirme ve ortaöğretime hazırlık eğitimi ve 4 yıl ortaöğretim olmak üzere öğrencilere farklı ortamlarda eğitim almaya fırsat verecek şekilde 13 yıl olarak düzenlenmelidir (Yıldız, 2011).

4+4+4 Eğitim Sistemi değişikliği Milli Eğitim Bakanlığı'nın yetkilerine dayanarak aldığı bir karardır. Eğitim sistemimizin, merkezi yönetim odaklı eğitim sistemidir. Bu nedenle, alt basamaklar üst basamağın aldığı 4+4+4 kararını uygulamakla yükümlüdür. Ancak bu uygulamanın karar alma süreçlerine uyulmadığı ve dayatma biçiminde ortaya çıkması sebebiyle, tüm birimlerce özüm senerek yapılmayacağı ortadır (Sarpkaya ve Ark. 2012).

Eğitim sisteminde yapılan değişiklik konusunda farklı çevrelerden farklı görüşler ortaya konulmaktadır. Kimi çevreler sahiplenirken, kimi çevreler ise ısrarla karşı çıkmaktadırlar. Ancak böyle bir değişiklik eğitiminin uygulayıcısı konumundaki eğitim yöneticilerinin ve de uygulayıcılarının (öğretmenlerin) görüşleri ve beklentileri doğrultusunda ele alınmalıdır. Yapılan değişiklik ardından görüş bildiren sendikaların üye sayısına bakıldığında en fazla üyeye sahip sendika olan Eğitim-Bir-Sen sendikasının üye sayısının, toplamın %26.17' sine sahip olduğu, hemen ardından gelen Türk-Eğitim-Sen sendikasının üye sayısının, toplamın %21.61 olduğu görülmektedir (Resmi Gazete, 2014). İki büyük sendikanın görüşleri arasındaki farkların derin oluşu, yapılan köklü değişiklik konusunda Milli Eğitim Bakanlığının 2012 yılında kamuoyuyla paylaştığı *12 Yıl Zorunlu Eğitim Sorular* kitapçığı dışında, yapılan değişiklikler hakkında bilgilendirici çalışmalar yapılması gerektiği göstermektedir.

II. BÖLÜM

2.1. Problem Durumu

Devletler zorunlu eğitim sürelerini uzatarak vatandaşlarının eğitim düzeylerini artırmayı ve ülkelerine her alanda, daha faydalı insanlar yetiştirmeyi arzulamaktadırlar. Bu temel amaç doğrultusunda ülkemizde de zorunlu eğitim süresi uzatılmıştır.

Bu araştırmada, Türkiye’de zorunlu eğitimin kesintili olarak 4+4+4=12 yıl olmasıyla ilgili değişikliğin uygulayıcısı konumundaki öğretmen ve yöneticilerin mevcut değişiklikler hakkındaki görüşlerinin tespit edilmesi, bu görüşler doğrultusunda, uygulamada tespit edilen aksaklıkların giderilmesi için ilgililere tavsiyelerde bulunulması temel problem olarak belirlenmiştir.

2.2. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma ile ilk, orta ve lise öğretmenleri ile yöneticilerinin, 4+4+4=12 yıl kesintili zorunlu eğitim sistemi modeli ’ne dair görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Yapılacak araştırma ile Türkiye’de eğitim sistemindeki köklü değişikliğin uygulayıcısı konumundaki öğretmen ve yöneticilerin mevcut değişiklikler hakkındaki görüşlerinin tespit edilerek, eğitim çevreleri ve ilgililere öneriler sunma amaçlanmaktadır.

2.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada 8 yıldan, kesintili olarak 12 yıla çıkartılan zorunlu eğitime ilişkin ilk, orta ve lise öğretmenleri ve idarecilerin görüşlerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu temel amaç doğrultusunda aşağıdaki alt amaçlara yanıtlar aranacaktır.

Öğretmenlerin zorunlu eğitimin, 8 yıldan kesintili biçimde 12 yıla çıkarılmasıyla ilgili olarak, uygulanan sistem hakkında ki görüşleri;

- a- Cinsiyete,
- b- Görev yaptığı kademeye,
- c- Branşa,
- d- Yaşa,

e- Öğretmenlik kıdemine,

f- Herhangi bir sendikaya bağlı olmaları durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Yöneticilerin zorunlu eğitimin 8 yıldan kesintili biçimde 12 yıla çıkarılmasıyla ilgili olarak, uygulanan sistem hakkında ki görüşleri;

a- Cinsiyete,

b- Görev yaptığı kademeye,

c- Branşa,

d- Yaşa,

e- Öğretmenlik kıdemine,

f- Herhangi bir sendikaya bağlı olmaları durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

III. BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama aracının geliştirilmesi, verilerin analizinde kullanılan yöntemlere ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma nesnel tarama modelinde, betimsel bir çalışmadır. Veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından ilgili alan yazından yararlanılarak anket taslağı geliştirilerek, madde havuzu oluşturulmuş, oluşturulan bu anket, alanla ilgili öğretim elemanlarının görüşlerine sunulmuştur. Öneriler doğrultusunda gerekli düzeltmelerden sonra veri toplama aracına son şekli verilmiştir. İçerik ve ifade yönünden son hâlini alan veri toplama aracı, alan uzmanlarının görüşüne tekrar sunularak geçerliliği belirlenmiştir.

3.2. Çalışma Grubu

Hedef evren olarak Van ili tespit edilmiştir. Van İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınan bilgiye göre, 2012–2013 öğretim yılı itibariyle, Van ili merkezinde 79 ilkokul, 80 ortaokul ve 35 lise bulunmaktadır. Ancak bu okullarının tümüne ulaşmak zaman ve maliyet bakımından mümkün olmadığından, Van il merkezinde bulunan toplam 194 okuldan, seçkisiz yöntemle alınmak suretiyle çalışma grubumuz toplamda 30 ilkokul 30 ortaokul ve 15 lise olarak belirlenmiştir. Bu okullarda görev yapan 231 yönetici ve 338 öğretmenin örneklem olarak alınmıştır. Van'a bağlı Merkez Köy ve İlçe okulları kapsam dışı tutulmuştur.

3.3. Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak, “Yönetici ve öğretmen görüş anketi” geliştirilmiştir. Veri toplama aracının geliştirilmesinde öncelikle ilgili alan yazın taranmış, madde havuzu oluşturulmuş ve bu havuzdan seçilen maddeler ile oluşturulan taslak form Eğitim Bilimleri Bölümü'ndeki değişik alanlarda, en az doktora derecesine sahip yedi öğretim elemanının görüşüne sunulmuştur. Uzmanlar

aracı hem dil ve ifade, hem de kapsam yönünden incelemişler ve gelen öneriler doğrultusunda araca son şekli verilmiştir. Beşli likert tipi yanıtlaama (1: Hiç, 2: Çokaz, 3: Orta, 4: İyi, 5: Çok İyi) formatına sahip ve toplam 25 maddeden oluşan “Zorunlu eğitime İlişkin Yönetici Görüşleri Anketi” ile 30 maddeden oluşan “Zorunlu eğitime İlişkin Öğretmen Görüşleri Anketi” araç, kapsam geçerliğine ilişkin görüşlerin elde edilmesinin ardından, 231 yönetici ve 338 öğretmenden oluşan çalışma grubuna uygulanmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Çalışma kapsamında toplanan verilerin analizinde 10 farklı istatistiksel analiz uygulanmıştır. Araştırmada kullanılan Anketler likert tipi beşli değerlendirme şeklinde hazırlanmış olup aralık sınırlarının hesaplanması aşağıda verilmiştir.

Bu analizler bilgisayarda istatistik paket programı ile yapılmıştır. Bu analizler: Faktör analizi, student t testi, tek yönlü varyans analizi, Kuruskal Wallis parametrik olmayan test yöntemi uygulanmıştır. Gruplar arası karşılaştırmada; iki bağımsız grubun karşılaştırılması için student t testi, ikiden fazla grubun karşılaştırılması için normal dağılımlı veriler için tek yönlü varyans analizi ve normal dağılım varsayımı geçerli olmayan veriler için ise Kruskal Wallis parametrik olmayan test yöntemi kullanılmıştır. Tek yönlü varyans analizinde Leven’s test istatistiği kullanılarak gruplara ilişkin varyansların homojenliği test edilmiştir. Bu nedenle tek yönlü varyans analizinden sonra grupların ikişerli karşılaştırması amacıyla varyansların homojen olduğu durumlar için post-hoc yöntemi olarak LSD ve varyansların homojen olmadığı durumlar için ise Dunnet T3 test istatistiği kullanılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırma probleminin çözümü için, araştırmaya katılan yönetici ve öğretmenlerin verilerinin analiz sonuçları yer almaktadır.

Araştırma verilerinin istatistiksel analizleri sonucu, elde edilen bulgular ve yorumlara, yöneticiler ve öğretmenler için olmak üzere iki ayrı başlıkta verilmiştir.

4.1. Öğretmenlerle İlgili Bulgular Ve Yorum

Araştırmanın öğretmen örneklemini oluşturanların demografik özellikleri ile ilgili bulgular ve yorumlar Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Öğretmen çalışma grubunu oluşturanların demografik özellikleri.

		f	%
Cinsiyet	Kadın	135	39,9
	Erkek	203	60,1
Kademe	İlkokul	108	32,0
	Ortaokul	128	37,9
	Lise	102	30,2
Branş	Sınıf Öğretmeni	87	25,7
	Diğer	251	74,3
Yaş	25 yaş ve altı	53	15,7
	26-30 yaş	136	40,2
	31-40 yaş	120	35,5
	41 yaş ve üstü	29	8,6
Mesleki kıdem	1yıl	16	4,7
	2-5 yıl	102	30,2
	6-10 yıl	155	45,9
	11-15 yıl	36	10,7
	16 yıl ve üstü	29	8,6
Sendika üyeliği	Hayır	159	47,2
	Eğitim-Sen	82	24,3
	Eğitim-Bir-Sen	84	24,9
	Türk-Eğitim-Sen	7	2,1
	Diğer	5	1,5

4.2. Zorunlu Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

İlk, orta ve lise öğretmenlerinin 8 yıldan 12 yıla çıkartılan kesintili zorunlu eğitime ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla öğretmenlerin anket sorularına verdikleri yanıtların aritmetik ortalaması ve standart sapması hesaplanmış ve Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Zorunlu Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşleri Anketinin Aritmetik Ortalaması.

	Aritmetik ortalama	Standart sapma	Madde sayısı
ANKETİN	2,40	,705	30

Tablo incelendiğinde tüm maddelerin toplam aritmetik ortalaması “2,40” olup, bu bulgu öğretmenlerin zorunlu eğitimle ilgili yapılanlara katılma düzeyini “Çok az” olarak yanıtladıklarını göstermektedir.

4.3. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre zorunlu eğitime ilişkin görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla t testi uygulanmıştır.

Tablo 5. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri.

Anket maddeleri		\bar{X}	S.s	t	p
4+4+4 eğitim modeli ile ilköğretim okullarının ilkokul ve ortaokul olarak ayrılmasının, eğitim kalitesini ne oranda arttıracığını düşünüyorsunuz?	Kadın	2,99	1,096	-3,688	,000
	Erkek	3,47	1,252		
4+4+4 eğitim modeli oluşturulurken toplumun kaygılarının ne oranda giderildiğini düşünüyorsunuz?	Kadın	2,04	,905	-3,376	,001
	Erkek	2,41	1,065		
TOPLAM PUAN	Kadın	2,33	,676	-1,519	,130
	Erkek	2,45	,722		

Tablo 5 incelendiğinde, öğretmenlerin cinsiyetlerine göre zorunlu eğitime ilişkin “4+4+4 eğitim modeli ile ilköğretim okullarının ilkokul ve ortaokul olarak ayrılmasının, eğitim kalitesini ne oranda arttıracığını düşünüyorsunuz?” ve “4+4+4 eğitim modeli oluşturulurken toplumun kaygılarının ne oranda giderildiğini düşünüyorsunuz?” maddelerine ait görüşleri arasındaki farkla ilgili t değerleri $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ait görüşleri arasındaki farkla ilgili t değerleri $p > 0.05$ önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur.

Tablo 5'in incelenmesine devam edildiğinde erkek öğretmenlerin "4+4+4 eğitim modeli ile ilköğretim okullarının ilkököl ve ortaoköl olarak ayrılmasının, eğitim kalitesini ne oranda arttıracakını düşünüyorsunuz?" ve "4+4+4 eğitim modeli oluşturulurken toplumun kaygılarının ne oranda giderildiğini düşünüyorsunuz?" maddelerine ait aritmetik ortalamasının kadınlardan daha yüksek olduğu görülmüştür. Sonuç olarak "4+4+4 eğitim modeli ile ilköğretim okullarının ilkököl ve ortaoköl olarak ayrılmasının, eğitim kalitesini ne oranda arttıracakını düşünüyorsunuz?" ve "4+4+4 eğitim modeli oluşturulurken toplumun kaygılarının ne oranda giderildiğini düşünüyorsunuz?" maddelerine erkek öğretmenler kadın öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

4.4 Öğretmenlerin Görev Yaptığı Kademeye Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Öğretmenlerin Görev yaptığı kademeye göre zorunlu eğitime ilişkin görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Tek Yönlü Varyans analizi uygulanmıştır.

Tablo 6. Öğretmenlerin Görev Yaptığı Kademeye Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri.

Anket maddeleri		N	\bar{X}	S.s.	F	p	Fark
s10	a) İlkoköl	108	2,26	1,036			
	b) Ortaoköl	128	2,63	,877	4,376	,013	b>a
	c) Lise	102	2,52	1,041			
	Toplam	338	2,48	,990			
s11	a) İlkoköl	108	1,96	,956			
	b) Ortaoköl	128	2,40	,890	6,705	,001	b>a,c
	c) Lise	102	2,11	,964			
	Toplam	338	2,17	,950			
s14	a) İlkoköl	108	2,45	1,114			
	b) Ortaoköl	128	2,99	1,016	7,558	,001	b>a,c
	c) Lise	102	2,71	1,068			
	Toplam	338	2,73	1,084			
s18	a) İlkoköl	108	2,35	1,062			
	b) Ortaoköl	128	2,84	,946	6,336	,002	b>a,c
	c) Lise	102	2,54	1,175			
	Toplam	338	2,59	1,073			
s20	a) İlkoköl	108	2,12	1,039			
	b) Ortaoköl	128	2,49	,947	4,084	,018	b>a
	c) Lise	102	2,36	1,032			
	Toplam	338	2,33	1,012			

		N	\bar{X}	S.s.	F	p	Fark
s21	a) İlkokul	108	2,32	1,084			
	b) Ortaokul	128	2,67	1,036	3,530	,030	b>a
	c) Lise	102	2,65	1,157			
	Toplam	338	2,55	1,097			
s29	a) İlkokul	108	2,26	1,292			
	b) Ortaokul	128	2,46	1,122	3,251	,040	a>c
	c) Lise	102	2,07	1,065			
	Toplam	338	2,28	1,171			
TOPLAM	a) İlkokul	108	2,2699	,71172			
	b) Ortaokul	128	2,5093	,62730	3,446	,033	b>a
	c) Lise	102	2,4168	,77054			
	Toplam	338	2,4049	,70505			

Tablo 6 incelendiğinde, öğretmenlerin görev yaptığı kademeye göre zorunlu eğitime ilişkin “10. 4+4+4 eğitim modeli uygulanabilirlik açısından düşünüldüğünde toplumun her kesiminin beklentilerini ne oranda karşılıyor?”, “11. 4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu etki yapacağına inanıyor musunuz?”, “14. 4+4+4 eğitim modeli ile arttırılan ders yükünün, eğitimde kaliteyi arttıracığına ne oranda inanıyorsunuz?” “18. 4+4+4 eğitim modelinin toplum düzeyinde yeterince tartışıldığını düşünüyor musunuz?”, “20. 12 yıllık kesintisiz eğitim süresi toplumun mevcut eğitim sorunlarını ne oranda çözebileceğini düşünüyorsunuz?”, “21. 4+4+4 eğitim modelinin toplumumuzun çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırabilmek için gerekli bir adım olduğuna ne oranda inanıyorsunuz?”, “29. 60-66 aylık öğrencilerinin okula başlamasının Okul Öncesi Eğitimi ne oranda olumlu etkileyeceğini düşünüyorsunuz?” maddelerine ve toplam puana ait görüşleri arasındaki farkla ilgili F değerleri $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ait görüşleri arasındaki farkla ilgili t değerleri $p > 0.05$ önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur.

Bu bulgular öğretmenlerin görev yaptığı kademeye göre zorunlu eğitime ilişkin “10. 4+4+4 eğitim modeli uygulanabilirlik açısından düşünüldüğünde toplumun her kesiminin beklentilerini ne oranda karşılıyor?”, “11. 4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu etki yapacağına inanıyor musunuz?”, “14. 4+4+4 eğitim modeli ile arttırılan ders yükünün, eğitimde kaliteyi arttıracığına ne oranda inanıyorsunuz?” “18. 4+4+4 eğitim modelinin toplum düzeyinde yeterince tartışıldığını düşünüyor musunuz?”, “20. 12 yıllık kesintisiz eğitim süresi toplumun mevcut eğitim sorunlarını ne oranda çözebileceğini düşünüyorsunuz?”, “21. 4+4+4

eğitim modelinin toplumumuzun çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırabilmek için gerekli bir adım olduğuna ne oranda inanıyorsunuz?”, “29. 60-66 aylık öğrencilerinin okula başlamasının Okul Öncesi Eğitimi ne oranda olumlu etkileyeceğini düşünöyorsunuz?” maddelerine ve toplam puana ait görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Farkların hangi kademedede görev yapan öğretmenlerden kaynaklandığını anlamak amacıyla LSD Post Hoc testi uygulanmıştır.

Uygulanan test sonucu kademesi ortaokul olan öğretmenler kademesi ilkokul olan öğretmenlere göre “10. 4+4+4 eğitim modeli uygulanabilirlik açısından düşünöldüğünde toplumun her kesiminin beklentilerini ne oranda karşılıyor?”, “20. 12 yıllık kesintisiz eğitim süresi toplumun mevcut eğitim sorunlarını ne oranda çözebileceğini düşünöyorsunuz?”, “21. 4+4+4 eğitim modelinin toplumumuzun çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırabilmek için gerekli bir adım olduğuna ne oranda inanıyorsunuz?” maddelerinde daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir. Kademesi ortaokul olan öğretmenler kademesi ilkokul ve lise olan öğretmenlere göre “11. 4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu etki yapacağına inanıyor musunuz?”, “14. 4+4+4 eğitim modeli ile arttırılan ders yükünün, eğitimde kaliteyi arttıracığına ne oranda inanıyorsunuz?” “18. 4+4+4 eğitim modelinin toplum düzeyinde yeterince tartışıldığını düşünöyor musunuz?” maddelerinde daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir. Kademesi ortaokul olan öğretmenler kademesi lise olan öğretmenlere göre “29. 60-66 aylık öğrencilerinin okula başlamasının Okul Öncesi Eğitimi ne oranda olumlu etkileyeceğini düşünöyorsunuz?” maddesine daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir.

4.5. Öğretmenlerin Branşlarına Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Öğretmenlerin branşlarına göre zorunlu eğitime ilişkin görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Tek Yönlü Varyans analizi uygulanmıştır.

Tablo 7. Öğretmenlerin Branşlarına Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri

Anket maddeleri		\bar{X}	S.s	t	P
4+4+4 eğitim modeli ne oranda gerekli alt yapıya sahiptir?	Sınıf Öğretmeni	2,38	1,037	-2,011	,045
	Branş Öğretmeni	2,63	,965		
4+4+4 eğitim modeli için okullarda gerekli olan (seçmeli derslerle artan sınıf ihtiyacı için derslik açılması, küçük öğrenciler için lavabo boylarının alçaltılması gibi) fiziki değişiklikler yapıldı mı	Sınıf Öğretmeni	1,79	,917	-2,336	,020
	Branş Öğretmeni	2,07	,955		
4+4+4 eğitim modeli için bakanlık tarafından herhangi bir şekilde görüşünüze başvuruldu mu?	Sınıf Öğretmeni	1,83	,991	-2,106	,036
	Branş Öğretmeni	2,09	1,014		
4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu etki yapacağına inanıyor musunuz?	Sınıf Öğretmeni	2,00	,988	-1,964	,050
	Branş Öğretmeni	2,23	,931		
4+4+4 eğitim modeli ile arttırılan ders yükünün, eğitimde kaliteyi arttıracığına ne oranda inanıyorsunuz?	Sınıf Öğretmeni	2,46	1,054	-2,762	,006
	Branş Öğretmeni	2,83	1,080		
4+4+4 eğitim modeli ile arzulanan eğitimde fırsat eşitliği ne oranda sağlanabilir?	Sınıf Öğretmeni	2,36	1,120	-3,022	,003
	Branş Öğretmeni	2,77	1,089		
4+4+4 eğitim modelinin toplum düzeyinde yeterince tartışıldığını düşünüyor musunuz?	Sınıf Öğretmeni	2,33	1,107	-2,630	,009
	Branş Öğretmeni	2,68	1,048		
12 yıllık kesintisiz eğitim süresi toplumun mevcut eğitim sorunlarını ne oranda çözebileceğini düşünüyorsunuz?	Sınıf Öğretmeni	2,09	1,052	-2,614	,009
	Branş Öğretmeni	2,42	,986		
4+4+4 eğitim modelinin toplumumuzun çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırabilmek için gerekli bir adım olduğuna ne oranda inanıyorsunuz?	Sınıf Öğretmeni	2,30	1,111	-2,530	,012
	Branş Öğretmeni	2,64	1,080		
4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu olacağına inanıyor musunuz?	Sınıf Öğretmeni	2,36	1,023	-2,268	,024
	Branş Öğretmeni	2,63	,968		
4+4+4 eğitim modeli ile arzu edilen ve hedeflenen, gelişmiş ülkelerdeki eğitim sistemine ne oranda kavuşabileceğimizi düşünüyorsunuz?	Sınıf Öğretmeni	2,05	1,120	-2,065	,040
	Branş Öğretmeni	2,33	1,083		
TOPLAM PUAN	Sınıf Öğretmeni	2,25	,724	-2,376	,018
	Branş Öğretmeni	2,46	,691		

Tablo 7 incelendiğinde, öğretmenlerin branşlarına göre zorunlu eğitime ilişkin “4+4+4 eğitim modeli ne oranda gerekli alt yapıya sahiptir?”, “4+4+4 eğitim modeli için okullarda gerekli olan (seçmeli derslerle artan sınıf ihtiyacı için derslik açılması, küçük öğrenciler için lavabo boylarının alçaltılması gibi) fiziki değişiklikler yapıldı mı”, “4+4+4 eğitim modeli için bakanlık tarafından herhangi bir şekilde görüşünüze başvuruldu mu?”, “4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu etki yapacağına inanıyor musunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli ile arttırılan ders yükünün, eğitimde kaliteyi arttıracığına ne oranda inanıyorsunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli ile arzulanan eğitimde fırsat eşitliği ne oranda sağlanabilir?”, “4+4+4 eğitim modelinin toplum düzeyinde yeterince tartışıldığını düşünüyor musunuz?”, “12 yıllık

kesintisiz eğitim süresi toplumun mevcut eğitim sorunlarını ne oranda çözebileceğini düşünüyorsunuz?”, “4+4+4 eğitim modelinin toplumumuzun çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırabilmek için gerekli bir adım olduğuna ne oranda inanıyorsunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu olacağına inanıyor musunuz?”, “ 4+4+4 eğitim modeli ile arzu edilen ve hedeflenen, gelişmiş ülkelerdeki eğitim sistemine ne oranda kavuşabileceğimizi düşünüyorsunuz?” maddelerine ve toplam puana ait görüşleri arasındaki farkla ilgili t değerleri $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ait görüşleri arasındaki farkla ilgili t değerleri $p > 0.05$ önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur.

Tablonun incelenmesine devam edildiğinde diğer branş öğretmenlerinin “4+4+4 eğitim modeli ne oranda gerekli alt yapıya sahiptir?”, “4+4+4 eğitim modeli için okullarda gerekli olan (seçmeli derslerle artan sınıf ihtiyacı için derslik açılması, küçük öğrenciler için lavabo boylarının alçaltılması gibi) fiziki değişiklikler yapıldı mı”, “4+4+4 eğitim modeli için bakanlık tarafından herhangi bir şekilde görüşünüze başvuruldu mu?”, “4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu etki yapacağına inanıyor musunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli ile arttırılan ders yükünün, eğitimde kaliteyi arttıracığına ne oranda inanıyorsunuz?”, “ 4+4+4 eğitim modeli ile arzulanan eğitimde fırsat eşitliği ne oranda sağlanabilir?”, “4+4+4 eğitim modelinin toplum düzeyinde yeterince tartışıldığını düşünüyor musunuz?”, “12 yıllık kesintisiz eğitim süresi toplumun mevcut eğitim sorunlarını ne oranda çözebileceğini düşünüyorsunuz?”, “4+4+4 eğitim modelinin toplumumuzun çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırabilmek için gerekli bir adım olduğuna ne oranda inanıyorsunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu olacağına inanıyor musunuz?”, “ 4+4+4 eğitim modeli ile arzu edilen ve hedeflenen, gelişmiş ülkelerdeki eğitim sistemine ne oranda kavuşabileceğimizi düşünüyorsunuz?” maddelerine ait aritmetik ortalamasının sınıf öğretmenlerinin aritmetik ortalamasından daha yüksek olduğu görülmüştür. Sonuç olarak “4+4+4 eğitim modeli ne oranda gerekli alt yapıya sahiptir?”, “4+4+4 eğitim modeli için okullarda gerekli olan (seçmeli derslerle artan sınıf ihtiyacı için derslik açılması, küçük öğrenciler için lavabo boylarının alçaltılması gibi) fiziki değişiklikler yapıldı mı”, “4+4+4 eğitim modeli için bakanlık tarafından herhangi bir şekilde görüşünüze başvuruldu mu?”, “4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu etki yapacağına inanıyor musunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli ile arttırılan ders yükünün,

eğitimde kaliteyi arttıracığına ne oranda inanıyorsunuz?”, “ 4+4+4 eğitim modeli ile arzulan eğitimde fırsat eşitliği ne oranda sağlanabilir?”, “4+4+4 eğitim modelinin toplum düzeyinde yeterince tartışıldığını düşünüyor musunuz?”, “12 yıllık kesintisiz eğitim süresi toplumun mevcut eğitim sorunlarını ne oranda çözebileceğini düşünüyorsunuz?”, “4+4+4 eğitim modelinin toplumumuzun çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırabilmek için gerekli bir adım olduğuna ne oranda inanıyorsunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu olacağına inanıyor musunuz?”, “ 4+4+4 eğitim modeli ile arzu edilen ve hedeflenen, gelişmiş ülkelerdeki eğitim sistemine ne oranda kavuşabileceğimizi düşünüyorsunuz?” maddelerine diğer branş öğretmenleri sınıf öğretmenlerine göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri görülmektedir.

4.6. Öğretmenlerin Yaşlarına Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Öğretmenlerin yaşlarına göre zorunlu eğitime ilişkin görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Tek Yönlü Varyans analizi uygulanmıştır.

Tablo 8. Öğretmenlerin Yaşlarına Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri

		N	\bar{X}	S.s.	F	p	Fark
s4	a) 25 yaş ve altı	53	2,26	1,022			
	b) 26-30 yaş	136	1,78	,900	5,175	,002	a,c,d >b
	c) 31-40 yaş	120	2,09	1,012			
	d) 41 yaş ve üstü	29	2,34	1,045			
	Toplam	338	2,01	,991			
s10	a) 25 yaş ve altı	53	2,45	1,030			
	b) 26-30 yaş	136	2,33	,903	3,058	,028	d >b
	c) 31-40 yaş	120	2,56	1,035			
	d) 41 yaş ve üstü	29	2,90	1,012			
	Toplam	338	2,48	,990			
s30	a) 25 yaş ve altı	53	2,38	1,130			
	b) 26-30 yaş	136	2,14	1,027	2,873	,036	d >b,c
	c) 31-40 yaş	120	2,21	1,107			
	d) 41 yaş ve üstü	29	2,76	1,215			
	Toplam	338	2,25	1,098			
TOPLAM	a) 25 yaş ve altı	53	2,4962	,64508			
	b) 26-30 yaş	136	2,3355	,62383	1,774	,152	-
	c) 31-40 yaş	120	2,3883	,77215			
	d) 41 yaş ve üstü	29	2,6322	,84021			
	Toplam	338	2,4049	,70505			

Tablo 8 incelendiğinde, öğretmenlerin yaşlarına göre zorunlu eğitime ilişkin “4+4+4 eğitim modeli için eğitim camiasının fikirleri ne oranda dikkate alındı?”, “4+4+4 eğitim modeli uygulanabilirlik açısından düşünüldüğünde toplumun her kesiminin beklentilerini ne oranda karşılıyor?”, “4+4+4 eğitim modeli ile arzu edilen ve hedeflenen, gelişmiş ülkelerdeki eğitim sistemine ne oranda kavuşabileceğimizi düşünüyorsunuz?” maddelerine ait görüşleri arasındaki farkla ilgili F değerleri $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ait görüşleri arasındaki farkla ilgili F değerleri $p > 0.05$ önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur.

Bu bulgular öğretmenlerin yaşlarına göre zorunlu eğitime ilişkin “4+4+4 eğitim modeli için eğitim camiasının fikirleri ne oranda dikkate alındı?”, “4+4+4 eğitim modeli uygulanabilirlik açısından düşünüldüğünde toplumun her kesiminin beklentilerini ne oranda karşılıyor?”, “4+4+4 eğitim modeli ile arzu edilen ve hedeflenen, gelişmiş ülkelerdeki eğitim sistemine ne oranda kavuşabileceğimizi düşünüyorsunuz?” maddelerine ve toplam puana ait görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Farkların hangi yaş grubundaki öğretmenlerden kaynaklandığını anlamak amacıyla LSD Post Hoc testi uygulanmıştır.

Uygulanan test sonucu 25 yaş ve altı , 31-40 yaş ve 41 yaş ve üstü olan öğretmenler 26-30 yaşında olan öğretmenlere göre “4+4+4 eğitim modeli için eğitim camiasının fikirleri ne oranda dikkate alındı?” maddesinde daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir. 41 yaş ve üstü olan öğretmenler 26-30 yaşında olan öğretmenlere göre “4+4+4 eğitim modeli uygulanabilirlik açısından düşünüldüğünde toplumun her kesiminin beklentilerini ne oranda karşılıyor?” maddesinde daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir. 41 yaş ve üstü olan öğretmenler 26-30 ve 31-40 yaş grubunda olan öğretmenlere göre “4+4+4 eğitim modeli ile arzu edilen ve hedeflenen, gelişmiş ülkelerdeki eğitim sistemine ne oranda kavuşabileceğimizi düşünüyorsunuz?” maddesine daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir.

4.7. Öğretmenlerin Mesleki Kıdemlerine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre zorunlu eğitime ilişkin görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal Wallis analizi uygulanmıştır.

Tablo 9. Öğretmenlerin Mesleki Kıdemlerine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri.

		N	\bar{X}	S.s.	KW	p	Fark
s1	a) 1yıl	16	2,94	,929			
	b) 2-5 yıl	102	3,01	,939	10,673	,030	e > a, b, c, d
	c) 6-10 yıl	155	3,16	,936			
	d) 11-15 yıl	36	3,17	,971			
	e)16 yıl ve üstü	29	3,66	1,261			
	Toplam	338	3,15	,981			
s4	a) 1yıl	16	2,25	,683			
	b) 2-5 yıl	102	1,97	,938	11,073	,026	e > b, c
	c) 6-10 yıl	155	1,90	,995			
	d) 11-15 yıl	36	2,17	1,000			
	e)16 yıl ve üstü	29	2,48	1,153			
	Toplam	338	2,01	,991			
s8	a) 1yıl	16	2,06	,854			
	b) 2-5 yıl	102	1,98	,933	15,409	,004	e > c, d
	c) 6-10 yıl	155	1,84	,957			
	d) 11-15 yıl	36	1,81	,786			
	e)16 yıl ve üstü	29	2,52	,949			
	Toplam	338	1,95	,942			
s10	a) 1yıl	16	2,13	,806			
	b) 2-5 yıl	102	2,41	,958	11,170	,025	e > a, b, c, d
	c) 6-10 yıl	155	2,43	,980			
	d) 11-15 yıl	36	2,56	,909			
	e)16 yıl ve üstü	29	3,07	1,163			
	Toplam	338	2,48	,990			
s17	a) 1yıl	16	2,69	,946			
	b) 2-5 yıl	102	2,85	1,085	9,776	,044	c,e > b
	c) 6-10 yıl	155	2,49	1,119			
	d) 11-15 yıl	36	2,56	1,054			
	e)16 yıl ve üstü	29	3,03	1,180			
	Toplam	338	2,66	1,110			
s27	a) 1yıl	16	2,56	,629			
	b) 2-5 yıl	102	2,57	,980	9,551	,049	d, e > c
	c) 6-10 yıl	155	2,43	,987			
	d) 11-15 yıl	36	2,81	1,009			
	e)16 yıl ve üstü	29	2,97	1,052			
	Toplam	338	2,56	,988			
TOPLAM	a) 1yıl	16	2,32	,461			
	b) 2-5 yıl	102	2,40	,633	4,612	,329	-
	c) 6-10 yıl	155	2,35	,692			
	d) 11-15 yıl	36	2,44	,777			
	e)16 yıl ve üstü	29	2,71	,960			
	Toplam	338	2,41	,705			

Tablo 9 incelendiğinde, öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre zorunlu eğitime ilişkin “4+4+4 eğitim modelini gerektiren nedenler hakkında ne oranda bilgi

sahibisiniz?”, “4+4+4 eğitim modeli için eğitim camiasının fikirleri ne oranda dikkate alındı?”, “Ülke genelinde 4+4+4 eğitim modelinin sağlıklı uygulanabilmesi için yeterli bina ve derslik olduğuna inanıyor musunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli uygulanabilirlik açısından düşünüldüğünde toplumun her kesiminin beklentilerini ne oranda karşılıyor?”, “ 4+4+4 eğitim modeli ile arzulanan eğitimde fırsat eşitliği ne oranda sağlanabilir?” ve “ 4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu olacağına inanıyor musunuz?” maddelerine ait görüşleri arasındaki farkla ilgili KW değerleri $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ait görüşleri arasındaki farkla ilgili KW değerleri $p > 0.05$ önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur.

Bu bulgular öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre zorunlu eğitime ilişkin “4+4+4 eğitim modelini gerektiren nedenler hakkında ne oranda bilgi sahibisiniz?”, “4+4+4 eğitim modeli için eğitim camiasının fikirleri ne oranda dikkate alındı?”, “Ülke genelinde 4+4+4 eğitim modelinin sağlıklı uygulanabilmesi için yeterli bina ve derslik olduğuna inanıyor musunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli uygulanabilirlik açısından düşünüldüğünde toplumun her kesiminin beklentilerini ne oranda karşılıyor?”, “ 4+4+4 eğitim modeli ile arzulanan eğitimde fırsat eşitliği ne oranda sağlanabilir?” ve “ 4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu olacağına inanıyor musunuz?” maddelerine ait görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Farkların hangi mesleki kıdemdeki öğretmenlerden kaynaklandığını anlamak amacıyla Dunnett T3 Post Hoc testi uygulanmıştır.

Uygulanan test sonucu mesleki kıdemi 16 yıl ve üstü olan öğretmenler mesleki kıdemi 1 yıl, 2-5 yıl, 6-10 yıl ve 11-15 yıl olan öğretmenlere göre “4+4+4 eğitim modelini gerektiren nedenler hakkında ne oranda bilgi sahibisiniz?” maddesinde daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir. Mesleki kıdemi 16 yıl ve üstü olan öğretmenler mesleki kıdemi 2-5 yıl ve 6-10 yıl olan öğretmenlere göre “4+4+4 eğitim modeli için eğitim camiasının fikirleri ne oranda dikkate alındı?” maddesinde daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir. Mesleki kıdemi 16 yıl ve üstü olan öğretmenler mesleki kıdemi 6-10 yıl ve 11-15 yıl olan öğretmenlere göre “Ülke genelinde 4+4+4 eğitim modelinin sağlıklı uygulanabilmesi için yeterli bina ve derslik olduğuna inanıyor musunuz?” maddesinde daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir. Mesleki kıdemi 16 yıl ve üstü olan öğretmenler mesleki kıdemi 1 yıl, 2-5 yıl, 6-10 yıl ve 11-15 yıl olan öğretmenlere göre “4+4+4 eğitim modeli uygulanabilirlik açısından düşünüldüğünde toplumun her kesiminin beklentilerini ne

oranda karşılıyor?” maddesinde daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir. Mesleki kıdemi 6-10 yıl ve 16 yıl ve üstü olan öğretmenler mesleki kıdemi 2-5 yıl olan öğretmenlere göre “4+4+4 eğitim modeli ile arzulanan eğitimde fırsat eşitliği ne oranda sağlanabilir?” maddesinde daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir. Mesleki kıdemi 11-15 yıl ve 16 yıl ve üstü olan öğretmenler mesleki kıdemi 6-10 yıl olan öğretmenlere göre “4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu olacağına inanıyor musunuz?” maddesine daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir.

4.8. Öğretmenlerin Sendika Üyeliğine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Öğretmenlerin sendika üyeliğine göre zorunlu eğitime ilişkin görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal Wallis analizi uygulanmıştır. Görüşlerine başvurulmuş 338 öğretmenden Türk-Eğitim-Sen üyesi 7 ve diğer sendikalara bağlı 6 katılımcı olması sebebiyle, bu sendikalara bağlı katılımcıların görüşleri değerlendirme dışı tutulmuştur.

Tablo 10. Öğretmenlerin Sendika Üyeliğine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri.

		N	\bar{X}	S.s.	KW	p	Fark
s2	a) Hayır	159	2,57	,990			
	b) Eğitim-Sen	82	2,16	,895			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	2,86	,971	24,933	,000	13>2
s3	a) Hayır	159	3,21	1,144			
	b) Eğitim-Sen	82	2,66	1,136			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	3,92	1,055	50,612	,000	1>2
s4	a) Hayır	159	2,07	,969			
	b) Eğitim-Sen	82	1,59	,785			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	2,30	1,050	23,834	,000	13>2
s6	a) Hayır	159	1,99	,889			
	b) Eğitim-Sen	82	1,62	,811			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	2,26	1,019	24,530	,000	13>2
s7	a) Hayır	159	2,43	1,076			
	b) Eğitim-Sen	82	1,74	,734			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	2,87	1,039	53,419	,000	1>2
s8	a) Hayır	159	2,01	,941			
	b) Eğitim-Sen	82	1,55	,740			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	2,15	,988	23,151	,000	13>2
s9	a) Hayır	159	1,96	,974			
	b) Eğitim-Sen	82	1,82	,957			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	2,29	1,071	13,741	,008	3>2

		N	\bar{X}	S.s.	KW	p	Fark
s10	a) Hayır	159	2,48	,960			
	b) Eğitim-Sen	82	1,95	,800			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	2,94	,986	45,282	,000	1>2
s11	a) Hayır	159	2,26	,976			
	b) Eğitim-Sen	82	1,68	,815			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	2,44	,883	34,596	,000	13>2
s12	a) Hayır	159	1,97	,914			
	b) Eğitim-Sen	82	1,68	,784			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	2,48	,925	34,818	,000	3>12
s13	a) Hayır	159	2,26	1,009			
	b) Eğitim-Sen	82	2,00	,875			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	2,52	,871	15,174	,004	3>2
s14	a) Hayır	159	2,73	1,083			
	b) Eğitim-Sen	82	2,17	,843			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	3,20	1,027	42,483	,000	1>2
s17	a) Hayır	159	2,78	1,041			
	b) Eğitim-Sen	82	2,09	1,124			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	3,00	1,006	33,858	,000	13>2
s18	a) Hayır	159	2,60	1,062			
	b) Eğitim-Sen	82	2,02	,902			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	3,10	,989	43,586	,000	1>2
s19	a) Hayır	159	2,23	,987			
	b) Eğitim-Sen	82	1,72	,850			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	2,65	,976	37,825	,000	1>2
s20	a) Hayır	159	2,38	,959			
	b) Eğitim-Sen	82	1,87	,813			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	2,70	1,106	32,977	,000	13>2
s21	a) Hayır	159	2,63	1,077			
	b) Eğitim-Sen	82	1,83	,767			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	3,11	1,018	66,933	,000	1>2
s22	a) Hayır	159	2,42	,924			
	b) Eğitim-Sen	82	1,85	,788			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	2,94	1,155	44,713	,000	1>2
s23	a) Hayır	159	2,21	,957			
	b) Eğitim-Sen	82	1,88	,807			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	2,74	1,152	28,566	,000	1>2
s24	a) Hayır	159	2,66	1,195			
	b) Eğitim-Sen	82	2,21	1,027			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	3,10	1,104	31,182	,000	14>2
s25	a) Hayır	159	2,39	1,006			
	b) Eğitim-Sen	82	1,93	,913			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	2,82	1,032	37,367	,000	1>2
s27	a) Hayır	159	2,70	,960			
	b) Eğitim-Sen	82	2,05	,845			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	2,81	1,024	32,727	,000	13>2

		N	\bar{X}	S.s.	KW	p	Fark
s28	a) Hayır	159	2,09	1,155			
	b) Eğitim-Sen	82	1,78	,903			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	2,46	1,207	14,184	,007	3>2
s29	a) Hayır	159	2,37	1,209			
	b) Eğitim-Sen	82	1,83	,940			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	2,51	1,156	17,012	,002	13>2
s30	a) Hayır	159	2,30	1,100			
	b) Eğitim-Sen	82	1,63	,794			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	2,74	1,043	50,874	,000	1>2
TOPLAM	a) Hayır	159	2,42	,67250			
	b) Eğitim-Sen	82	1,94	,51462			
	c) Eğitim-Bir-Sen	84	2,	,66288	64,955	,000	1>2

Tablo 10 incelendiğinde, öğretmenlerin sendika üyeliğine göre zorunlu eğitime ilişkin “4+4+4 eğitim modeli ne oranda gerekli alt yapıya sahiptir?”, “4+4+4 eğitim modeli ile ilköğretim okullarının ilköğretim ve ortaokul olarak ayrılmasının, eğitim kalitesini ne oranda arttıracaklarını düşünüyorsunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli için eğitim camiasının fikirleri ne oranda dikkate alındı?”, “4+4+4 eğitim modeli için okullarda gerekli olan (seçmeli derslerle artan sınıf ihtiyacı için derslik açılması, küçük öğrenciler için lavabo boylarının alçaltılması gibi) fiziki değişiklikler yapıldı mı”, “4+4+4 eğitim modelinin eğitim sistemimizde yaşanan sorunlar için çözüm olacağına inanıyor musunuz?”, “Ülke genelinde 4+4+4 eğitim modelinin sağlıklı uygulanabilmesi için yeterli bina ve derslik olduğuna inanıyor musunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli için bakanlık tarafından herhangi bir şekilde görüşünüze başvuruldu mu?”, “4+4+4 eğitim modeli uygulanabilirlik açısından düşünüldüğünde toplumun her kesiminin beklentilerini ne oranda karşılıyor?”, “4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu etki yapacağına inanıyor musunuz?”, “MEB’nin 4+4+4 Eğitim modelini uygulamadan önce ne oranda araştırma yaptığını düşünüyorsunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli ile uygulanmak istenen müfredat hakkında ne oranda bilgilendirildiniz?”, “4+4+4 eğitim modeli ile arttırılan ders yükünün, eğitimde kaliteyi arttıracaklarına ne oranda inanıyorsunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli ile arzulanan eğitimde fırsat eşitliği ne oranda sağlanabilir?”, “4+4+4 eğitim modelinin toplum düzeyinde yeterince tartışıldığını düşünüyor musunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli ile ilköğretim 4 yıla inmesi, ortaokulun 4 yıla çıkması öğrenci başarısını ne oranda etkiler?”, “12 yıllık kesintisiz eğitim süresi toplumun mevcut eğitim sorunlarını ne oranda çözebileceğini düşünüyorsunuz?”, “4+4+4 eğitim modelinin toplumumuzun çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırabilmek için gerekli bir adım olduğuna ne oranda

inaniyorsunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli, toplumun eğitim beklentilerini ne oranda karşılandığını düşünüyorsunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli oluşturulurken toplumun kaygılarının ne oranda giderildiğini düşünüyorsunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli getirilen seçmeli derslerin öğrenci başarısını arttıracığına ne oranda inaniyorsunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli ile öğrencilerin 12 yıl boyunca eğitim görmesi, özellikle beklenti düzeyi düşük öğrencilerin okullarına ne oranda ek bir yük getirecek?”, “4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu olacağına inanıyor musunuz?”, “60-66 aylık öğrencilerin okula başlamasını çocukların başarısını ne oranda olumlu etkileyebileceğini düşünüyorsunuz?”, “60-66 aylık öğrencilerinin okula başlamasının Okul Öncesi Eğitimi ne oranda olumlu etkileyeceğini düşünüyorsunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli ile arzu edilen ve hedeflenen, gelişmiş ülkelerdeki eğitim sistemine ne oranda kavuşabileceğimizi düşünüyorsunuz?” maddelerine ve toplam puana ait görüşleri arasındaki farkla ilgili KW değerleri $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı iken diğer iki maddeye ait görüşleri arasındaki farkla ilgili KW değerleri $p > 0.05$ önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Farkların hangi sendika üyesi öğretmenlerden kaynaklandığını anlamak amacıyla Dunnett T3 Post Hoc testi uygulanmıştır.

Uygulanan test sonucu herhangi bir sendikaya üye olmayan ve Eğitim Bir-Sen’e üye olan öğretmenler Eğitim-Sen’e üye olan öğretmenlere göre “4+4+4 eğitim modeli ne oranda gerekli alt yapıya sahiptir?”, “4+4+4 eğitim modeli için okullarda gerekli olan (seçmeli derslerle artan sınıf ihtiyacı için derslik açılması, küçük öğrenciler için lavabo boylarının alçaltılması gibi) fiziki değişiklikler yapıldı mı?”, “4+4+4 eğitim modeli için eğitim camiasının fikirleri ne oranda dikkate alındı?”, “Ülke genelinde 4+4+4 eğitim modelinin sağlıklı uygulanabilmesi için yeterli bina ve derslik olduğuna inanıyor musunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu etki yapacağına inanıyor musunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli için bakanlık tarafından herhangi bir şekilde görüşünüze başvuruldu mu?”, “4+4+4 eğitim modeli ile arzulanan eğitimde fırsat eşitliği ne oranda sağlanabilir?”, “12 yıllık kesintisiz eğitim süresi toplumun mevcut eğitim sorunlarını ne oranda çözebileceğini düşünüyorsunuz?”, “MEB’nin 4+4+4 Eğitim modelini uygulamadan önce ne oranda araştırma yaptığını düşünüyorsunuz?”, “4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu olacağına inanıyor musunuz?”, göre “60-66 aylık öğrencilerinin okula başlamasının Okul Öncesi Eğitimi ne oranda olumlu

etkileyeceğini düşünüyorsunuz?” maddesine daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir.

Uygulanan test sonucu herhangi bir sendikaya üye olmayan öğretmenler Eğitim-Sen’e üye olan öğretmenlere göre ve Eğitim Bir-Sen’e üye olan öğretmenler herhangi bir sendikaya üye olmayan ve Eğitim-Sen’e üye olan öğretmenlere göre “4+4+4 eğitim modeli ile ilköğretim okullarının ilkokul ve ortaokul olarak ayrılmasının, eğitim kalitesini ne oranda arttıracakını düşünüyorsunuz?”, “ 4+4+4 eğitim modeli uygulanabilirlik açısından düşünüldüğünde toplumun her kesiminin beklentilerini ne oranda karşılıyor?”, “4+4+4 eğitim modelinin eğitim sistemimizde yaşanan sorunlar için çözüm olacağına inanıyor musunuz?”, “ 4+4+4 eğitim modeli ile arttırılan ders yükünün, eğitimde kaliteyi arttıracığına ne oranda inanıyorsunuz?”, “ 4+4+4 eğitim modelinin toplum düzeyinde yeterince tartışıldığını düşünüyor musunuz?”, “ 4+4+4 eğitim modeli ile ilkokulun 4 yıla inmesi, ortaokulun 4 yıla çıkması öğrenci başarısını ne oranda etkiler?”, göre “ 4+4+4 eğitim modelinin toplumumuzun çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırabilmek için gerekli bir adım olduğuna ne oranda inanıyorsunuz?”, “ 4+4+4 eğitim modeli, toplumun eğitim beklentilerini ne oranda karşılandığını düşünüyorsunuz?”, “ 4+4+4 eğitim modeli oluşturulurken toplumun kaygılarının ne oranda giderildiğini düşünüyorsunuz?”, göre “ 4+4+4 eğitim modeli ile öğrencilerin 12 yıl boyunca eğitim görmesi, özellikle beklenti düzeyi düşük öğrencilerin okullarına ne oranda ek bir yük getirecek?”, “ 4+4+4 eğitim modeli ile arzu edilen ve hedeflenen, gelişmiş ülkelerdeki eğitim sistemine ne oranda kavuşabileceğimizi düşünüyorsunuz?” maddesine daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir.

Uygulanan test sonucu Eğitim Bir-Sen’e üye olan öğretmenler Eğitim-Sen’e üye olan öğretmenlere göre “ 4+4+4 eğitim modeli ile uygulanmak istenen müfredat hakkında ne oranda bilgilendirildiniz?”, “ 60-66 aylık öğrencilerin okula başlamasını çocukların başarısını ne oranda olumlu etkileyebileceğini düşünüyorsunuz?” maddesinde daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir.

Uygulanan test sonucu herhangi bir sendikaya üye olmayan ve Türk-Eğitim-Sen’e üye olan öğretmenler Eğitim-Sen’e üye olan öğretmenlere göre ve Eğitim Bir-Sen’e üye olan öğretmenler herhangi bir sendikaya üye olmayan ve Eğitim-Sen’e üye olan öğretmenlere göre “4+4+4 eğitim modeli getirilen seçmeli derslerin öğrenci

başarısını arttıracığına ne oranda inanıyorsunuz?” maddesinde daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir.

4.9. Yöneticilerle İlgili Bulgular Ve Yorum

Araştırmanın yönetici çalışma grubunu oluşturanların demografik özellikleri ile ilgili bulgular ve yorumlar Tablo11’de verilmiştir.

Tablo 11. Yönetici Çalışma Grubunu Oluşturanların Demografik Özellikleri.

		f	%
Cinsiyet	Kadın	5	2,2
	Erkek	226	97,8
Kademe	İlkokul	78	33,8
	Ortaokul	77	33,3
	Lise	76	32,9
Branş	Sınıf Yönetici	72	31,2
	Diğer	159	68,8
Yaş	30 yaş ve altı	39	16,9
	30-40 yaş	125	54,1
	41-50 yaş	52	22,5
	51 yaş ve üstü	15	6,5
Mesleki kıdem	1 yıl	28	12,1
	2-5 yıl	98	42,4
	6-10 yıl	50	21,6
	11-15 yıl	29	12,6
	16 yıl ve üstü	26	11,3
Sendika üyeliği	Hayır	78	33,8
	Eğitim-Sen	58	25,1
	Eğitim-Bir-Sen	82	35,5
	Türk-Eğitim-Sen	13	5,6

4.10. Zorunlu Eğitime İlişkin Yöneticilerin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

İlk, orta ve lise yöneticilerinin 8 yıldan 12 yıla çıkartılan kesintili zorunlu eğitime ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yöneticilerin anket sorularına verdikleri yanıtların aritmetik ortalaması ve standart sapması hesaplanmış ve Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Zorunlu Eğitime İlişkin Yönetici Görüşleri Anketinin Aritmetik Ortalaması.

ANKETİN	Aritmetik ortalama	Standart sapma	Madde sayısı
	2,40	,785	25

Tablo incelendiğinde tüm maddelerin toplam aritmetik ortalaması “2,40” olup, bu bulgu yöneticilerin zorunlu eğitimle ilgili yapılanlara katılma düzeyini “**Çok az**” olarak yanıtladıklarını göstermektedir.

4.11. Yöneticilerin Cinsiyetlerine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Yöneticilerin cinsiyetlerine göre kadın katılımcıların 5, erkek katılımcıların 226 olması sebebiyle cinsiyet ayrımı değerlendirmeye tabi tutulmamıştır.

4.12. Yöneticilerin Görev Yaptığı Kademeye Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Yöneticilerin görev yaptığı kademeye göre zorunlu eğitime ilişkin görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Tek Yönlü Varyans analizi uygulanmıştır.

Tablo13. Yöneticilerin Görev Yaptığı Kademeye Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri.

Anket maddeleri		N	\bar{X}	S.s.	F	p	Fark
S6	a) İlkokul	78	2,44	,948			
	b) Ortaokul	77	2,49	1,420	4,092	,018	a,b> c
	c) Lise	76	2,03	,848			
	Toplam	231	2,32	1,116			
S10	a) İlkokul	78	2,26	,946			
	b) Ortaokul	77	2,39	,830	5,317	,006	a,b> c
	c) Lise	76	1,96	,701			
	Toplam	231	2,20	,848			
TOPLAM	a) İlkokul	78	2,44	,862			
	b) Ortaokul	77	2,49	,795	1,456	,235	-
	c) Lise	76	2,28	,680			
	Toplam	231	2,40	,785			

Tablo 13 incelendiğinde, yöneticilerin görev yaptığı kademeye göre zorunlu eğitime ilişkin “6) 4+4+4 eğitim modeli için okullarda gerekli değişiklikler yapıldı mı?” ve “10) 4+4+4 eğitim modeli uygulanabilirlik açısından düşünüldüğünde toplumun her kesimine ne oranda hitap ediyor?” maddelerine ve toplam puana ait görüşleri arasındaki farkla ilgili F değerleri $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ait görüşleri arasındaki farkla ilgili F değerleri $p > 0.05$ önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur.

Bu bulgular yöneticilerin görev yaptığı kademeye göre zorunlu eğitime ilişkin “6) 4+4+4 eğitim modeli için okullarda gerekli değişiklikler yapıldı mı?” ve “10) 4+4+4 eğitim modeli uygulanabilirlik açısından düşünüldüğünde toplumun her kesimine ne oranda hitap ediyor?” maddelerine ve toplam puana ait görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Farkların hangi kademede görev yapan yöneticilerden kaynaklandığını anlamak amacıyla LSD Post Hoc testi uygulanmıştır.

Uygulanan test sonucu kademesi lise olan yöneticiler kademesi ilkököl ve ortaokul olan yöneticilere göre “6) 4+4+4 eğitim modeli için okullarda gerekli değişiklikler yapıldı mı?” ve “10) 4+4+4 eğitim modeli uygulanabilirlik açısından düşünüldüğünde toplumun her kesimine ne oranda hitap ediyor?” maddelerinde daha fazla olumsuz yönde görüş bildirmişlerdir.

4.13. Yöneticilerin Branşlarına Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Yöneticilerin branşlarına göre zorunlu eğitime ilişkin görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Tek Yönlü Varyans analizi uygulanmıştır.

Tablo14. Yöneticilerin Branşlarına Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri.

		\bar{X}	S.s	t	p
TOPLAM PUAN	Sınıf Öğretmeni	2,45	,853	,610	,542
	Branş Öğretmeni	2,38	,754		

Yöneticilerin branşlarına göre zorunlu eğitime ilişkin Anketin tüm maddelerine ve toplam puana ait görüşleri arasındaki farkla ilgili t değerleri $p > 0.05$ önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur.

Bu bulgular, yöneticilerin branşlarına göre zorunlu eğitime ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir.

4.14. Yöneticilerin Yaşlarına Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Yöneticilerin yaşlarına göre zorunlu eğitime ilişkin görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal Wallis H testi uygulanmıştır.

Tablo 15. Yöneticilerin Yaşlarına Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri.

		N	\bar{X}	S.s.	KW	p	Fark
S3	a) 30 yaş ve altı	39	2,79	1,380			
	b) 31-40 yaş	125	3,12	1,280	20,965	,000	d > a, b, c
	c) 41-50 yaş	52	3,44	1,037			
	d) 51 yaş ve üstü	15	4,47	,640			
	Toplam	231	3,23	1,269			
S7	a) 30 yaş ve altı	39	2,46	1,072			
	b) 31-40 yaş	125	2,27	1,035	10,982	,012	d > b, c
	c) 41-50 yaş	52	2,27	1,012			
	d) 51 yaş ve üstü	15	3,20	,941			
	Toplam	231	2,36	1,050			
S9	a) 30 yaş ve altı	39	2,23	,931			
	b) 31-40 yaş	125	1,76	,807	9,108	,028	a > b
	c) 41-50 yaş	52	1,90	,955			
	d) 51 yaş ve üstü	15	1,80	,561			
	Toplam	231	1,87	,863			
s24	a) 30 yaş ve altı	39	2,51	1,335			
	b) 31-40 yaş	125	2,28	,980	11,489	,009	d > b
	c) 41-50 yaş	52	2,71	1,109			
	d) 51 yaş ve üstü	15	3,13	1,125			
	Toplam	231	2,47	1,106			
TOPLAM	a) 30 yaş ve altı	39	2,46	,976			
	b) 31-40 yaş	125	2,31	,757	7,531	,057	-
	c) 41-50 yaş	52	2,48	,7322			
	d) 51 yaş ve üstü	15	2,78	,510			
	Toplam	231	2,40	,785			

Tablo 15 incelendiğinde, yöneticilerin yaşlarına göre zorunlu eğitime ilişkin “3) 4+4+4 eğitim modeli için okul, derslik gibi fiziki koşullar ne oranda sağlandı?”, “7) 4+4+4 eğitim modelinin eğitim sistemimizde yaşanan sorunlar için çözüm olacağına inanıyor musunuz?”, “9) 4+4+4 eğitim modeli için bakanlık tarafından herhangi bir şekilde görüşünüze başvuruldu mu?” ve “24) 4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu olacağına ne oranda inanıyorsunuz?” maddelerine ait görüşleri arasındaki farkla ilgili KW değerleri $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ait görüşleri arasındaki farkla ilgili KW değerleri $p > 0.05$ önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur.

Bu bulgular yöneticilerin yaşlarına göre zorunlu eğitime “3) 4+4+4 eğitim modeli için okul, derslik gibi fiziki koşullar ne oranda sağlandı?”, “7) 4+4+4 eğitim modelinin eğitim sistemimizde yaşanan sorunlar için çözüm olacağına inanıyor musunuz?”, “9) 4+4+4 eğitim modeli için bakanlık tarafından herhangi bir şekilde görüşünüze başvuruldu mu?” ve “24) 4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu olacağına ne oranda inanıyorsunuz?” maddelerine ve toplam puana ait görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Farkların hangi yaş grubundaki yöneticilerden kaynaklandığını anlamak amacıyla Dunnet T3 Post Hoc testi uygulanmıştır.

Uygulanan test sonucu 51 yaş ve üstü olan yöneticiler 30 yaş ve altı , 31-40 yaş ve 41-50 yaşında olan yöneticilere göre “3) 4+4+4 eğitim modeli için okul, derslik gibi fiziki koşullar ne oranda sağlandı?” maddesine daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir.

Uygulanan test sonucu 51 yaş ve üstü olan yöneticiler 31-40 yaş ve 41-50 yaşında olan yöneticilere göre “7) 4+4+4 eğitim modelinin eğitim sistemimizde yaşanan sorunlar için çözüm olacağına inanıyor musunuz?” maddesine daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir.

Uygulanan test sonucu 30 yaş ve altı olan yöneticiler 31-40 yaş grubunda olan yöneticilere göre “9) 4+4+4 eğitim modeli için bakanlık tarafından herhangi bir şekilde görüşünüze başvuruldu mu?” maddesine daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir.

Uygulanan test sonucu 51 yaş ve üstü olan yöneticiler 31-40 yaş grubunda olan yöneticilere göre “24) 4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu olacağına ne oranda inanıyorsunuz?” maddesine daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir.

4.15. Yöneticilerin Yöneticilik Kıdemlerine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Yöneticilerin mesleki kıdemlerine göre zorunlu eğitime ilişkin görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal Wallis analizi uygulanmıştır.

Tablo 16. Yöneticilerin Yöneticilik Kıdemlerine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri.

		N	\bar{X}	S.s.	KW	p	Fark
S3	a) 1yıl	28	2,68	1,416			
	b) 2-5 yıl	98	3,05	1,303	19,549	,001	e>a,b,c
	c) 6-10 yıl	50	3,32	1,151			
	d)11-15 yıl	29	3,38	1,115			
	e) 16 yıl ve üstü	26	4,12	,864			
	Toplam	231	3,23	1,269			
S7	a) 1yıl	28	2,14	1,008			
	b) 2-5 yıl	98	2,29	1,075	10,280	,036	e>a,b
	c) 6-10 yıl	50	2,44	1,053			
	d)11-15 yıl	29	2,21	,978			
	e) 16 yıl ve üstü	26	2,92	,935			
	Toplam	231	2,36	1,050			
s18	a) 1yıl	28	2,21	,995			
	b) 2-5 yıl	98	2,29	,963	16,785	,002	c,e>b
	c) 6-10 yıl	50	2,80	,926			
	d)11-15 yıl	29	2,52	,986			
	e) 16 yıl ve üstü	26	2,92	,796			
	Toplam	231	2,49	,973			
s19	a) 1yıl	28	2,29	1,117			
	b) 2-5 yıl	98	2,37	,988	11,496	,022	e>a,b
	c) 6-10 yıl	50	2,82	,941			
	d)11-15 yıl	29	2,59	1,018			
	e) 16 yıl ve üstü	26	2,92	1,017			
	Toplam	231	2,55	1,020			
S20	a) 1yıl	28	2,11	1,133			
	b) 2-5 yıl	98	2,29	1,084	11,890	,018	e>a,b
	c) 6-10 yıl	50	2,52	1,111			
	d)11-15 yıl	29	2,52	1,214			
	e) 16 yıl ve üstü	26	3,00	,938			
	Toplam	231	2,42	1,116			
s24	a) 1yıl	28	2,21	1,166			
	b) 2-5 yıl	98	2,37	1,078	10,354	,035	e>b
	c) 6-10 yıl	50	2,56	1,198			
	d)11-15 yıl	29	2,41	,907			
	e) 16 yıl ve üstü	26	3,04	1,038			
	Toplam	231	2,47	1,106			

Tablo 16 incelendiğinde, yöneticilerin yöneticilik kıdemlerine göre zorunlu eğitime ilişkin “3) 4+4+4 eğitim modeli için okul, derslik gibi fiziki koşullar ne oranda sağlandı?”, “7) 4+4+4 eğitim modelinin eğitim sistemimizde yaşanan

sorunlar için çözüm olacağına inanıyor musunuz?”, “18) 4+4+4 eğitim modelinin toplum düzeyinde yeterince tartışıldığını düşünüyor musunuz?”, “19) 4+4+4 eğitim modeli tartışmaları uygulamada karşılaştığınız sorularınızı ne oranda çözebildi?”, “20) 12 yıllık kesintisiz eğitim süresi toplumun eğitim sorunlarını ne oranda çözecek?”, “24) 4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu olacağına ne oranda inanıyorsunuz?” maddelerine ve toplam puana ait görüşleri arasındaki farkla ilgili KW değerleri $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ait görüşleri arasındaki farkla ilgili KW değerleri $p > 0.05$ önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur.

Bu bulgular yöneticilerin mesleki kıdemlerine göre zorunlu eğitime ilişkin “3) 4+4+4 eğitim modeli için okul, derslik gibi fiziki koşullar ne oranda sağlandı?”, “7) 4+4+4 eğitim modelinin eğitim sistemimizde yaşanan sorunlar için çözüm olacağına inanıyor musunuz?”, “18) 4+4+4 eğitim modelinin toplum düzeyinde yeterince tartışıldığını düşünüyor musunuz?”, “19) 4+4+4 eğitim modeli tartışmaları uygulamada karşılaştığınız sorularınızı ne oranda çözebildi?”, “20) 12 yıllık kesintisiz eğitim süresi toplumun eğitim sorunlarını ne oranda çözecek?”, “24) 4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu olacağına ne oranda inanıyorsunuz?” maddelerine ve toplam puana ait görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Farkların hangi mesleki kıdemdeki yöneticilerden kaynaklandığını anlamak amacıyla Dunnett T3 Post Hoc testi uygulanmıştır.

Uygulanan test sonucu mesleki kıdemi 16 yıl ve üstü olan yöneticiler mesleki kıdemi 1 yıl, 2-5 yıl, 6-10 yıl olan yöneticilere göre “3) 4+4+4 eğitim modeli için okul, derslik gibi fiziki koşullar ne oranda sağlandı?” maddesinde daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir.

Uygulanan test sonucu mesleki kıdemi 16 yıl ve üstü olan yöneticiler mesleki kıdemi 1 yıl, 2-5 yıl olan yöneticilere göre “7) 4+4+4 eğitim modelinin eğitim sistemimizde yaşanan sorunlar için çözüm olacağına inanıyor musunuz?”, “19) 4+4+4 eğitim modeli tartışmaları uygulamada karşılaştığınız sorularınızı ne oranda çözebildi?”, “20) 12 yıllık kesintisiz eğitim süresi toplumun eğitim sorunlarını ne oranda çözecek?” maddesinde daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir.

Uygulanan test sonucu mesleki kıdemi 6-10 yıl ve 16 yıl ve üstü olan yöneticiler mesleki kıdemi 2-5 yıl, olan yöneticilere göre “18) 4+4+4 eğitim modelinin toplum düzeyinde yeterince tartışıldığını düşünüyor musunuz?”, “24)

4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu olacağına ne oranda inanıyorsunuz?” maddesinde daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir.

4.16. Yöneticilerin Sendika Üyeliğine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri ile İlgili Bulgular ve Yorum

Yöneticilerin sendika üyeliğine göre zorunlu eğitime ilişkin görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal Wallis analizi uygulanmıştır. Görüşlerine başvurulmuş 231 yöneticiden Türk-Eğitim-Sen üyesi 13 katılımcı olması sebebiyle, bu sendikaya bağlı katılımcıların görüşleri değerlendirme dışı tutulmuştur.

Tablo 17. Yöneticilerin Sendika Üyeliğine Göre Zorunlu Eğitime İlişkin Görüşleri.

		N	\bar{X}	S.s.	KW	p	Fark
S2	a) Hayır	78	2,90	,906			
	b) Eğitim-Sen	58	1,74	,637	87,232	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	3,21	,828			
S3	a) Hayır	78	3,45	1,089			
	b) Eğitim-Sen	58	2,43	1,452	30,459	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	3,45	1,090			
S4	a) Hayır	78	2,53	1,003			
	b) Eğitim-Sen	58	1,38	,671	75,188	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	2,83	,914			
S6	a) Hayır	78	2,32	,904			
	b) Eğitim-Sen	58	1,81	1,550	44,654	,000	c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	2,65	,807			
S7	a) Hayır	78	2,42	,919			
	b) Eğitim-Sen	58	1,50	,800	63,076	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	2,80	,974			
S8	a) Hayır	78	2,06	,888			
	b) Eğitim-Sen	58	1,43	,624	39,899	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	2,24	,854			
S9	a) Hayır	78	1,96	,918			
	b) Eğitim-Sen	58	1,38	,489	33,566	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	2,16	,895			
S10	a) Hayır	78	2,17	,844			
	b) Eğitim-Sen	58	1,71	,795	44,398	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	2,63	,694			
s11	a) Hayır	78	2,22	,847			
	b) Eğitim-Sen	58	1,41	,676	65,508	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	2,52	,773			
s12	a) Hayır	78	2,14	,849			
	b) Eğitim-Sen	58	1,50	,800	49,070	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	2,49	,835			
s15	a) Hayır	78	2,68	,974			
	b) Eğitim-Sen	58	1,67	,825	52,274	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	2,94	1,093			

		N	\bar{X}	S.s.	KW	p	Fark
s16	a) Hayır	78	2,60	,917			
	b) Eğitim-Sen	58	1,86	1,017	50,076	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	3,11	1,100			
s17	a) Hayır	78	2,56	,891			
	b) Eğitim-Sen	58	1,55	,776	67,831	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	2,95	,901			
s18	a) Hayır	78	2,64	,882			
	b) Eğitim-Sen	58	1,67	,758	61,761	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	2,93	,886			
s19	a) Hayır	78	2,67	,921			
	b) Eğitim-Sen	58	1,60	,793	76,632	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	3,10	,811			
S20	a) Hayır	78	2,54	1,089			
	b) Eğitim-Sen	58	1,45	,680	67,706	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	2,94	,998			
s21	a) Hayır	78	2,44	1,027			
	b) Eğitim-Sen	58	1,40	,620	64,304	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	2,65	,961			
s22	a) Hayır	78	2,72	,924			
	b) Eğitim-Sen	58	1,74	,828	55,279	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	2,91	,820			
s23	a) Hayır	78	2,36	1,006			
	b) Eğitim-Sen	58	1,50	,755	65,344	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	2,82	,995			
s24	a) Hayır	78	2,68	1,122			
	b) Eğitim-Sen	58	1,83	1,045	30,402	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	2,67	,982			
s25	a) Hayır	78	2,67	1,040			
	b) Eğitim-Sen	58	1,62	,895	49,030	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	2,79	1,003			
TOPLAM	a) Hayır	78	2,51	,676			
	b) Eğitim-Sen	58	1,63	,554	84,149	,000	a, c > b
	c) Eğitim-Bir-Sen	82	2,80	,678			

Tablo incelendiğinde, yöneticilerin sendika üyeliğine göre zorunlu eğitime ilişkin Ölçeğin tüm maddelerine ve toplam puana ait görüşleri arasındaki farkla ilgili KW değerlerinin hepsi $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı bulunmuştur.

Bu bulgular yöneticilerin sendika üyeliğine göre zorunlu eğitime ilişkin Anketin tüm maddelerine ve toplam puana ait görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Farkların hangi sendika üyesi yöneticilerden kaynaklandığını anlamak amacıyla Dunnett T3 Post Hoc testi uygulanmıştır.

Uygulanan test sonucu herhangi bir sendikaya üye olmayan ve Eğitim Bir-Sen'e üye olan yöneticiler Eğitim-Sen'e üye olan yöneticilere göre “2) 4+4+4 eğitim modeli ne oranda gerekli alt yapıya sahiptir?”, “3) 4+4+4 eğitim modeli için okul, derslik gibi fiziki koşullar ne oranda sağlandı?”, “4) 4+4+4 eğitim modeli için eğitim camiasının fikirleri ne oranda dikkate alındı?”, “7) 4+4+4 eğitim modelinin eğitim sistemimizde yaşanan sorunlar için çözüm olacağına inanıyor musunuz?”, “8) Ülke genelinde 4+4+4 eğitim modeli için gerekli bina ve derslik olduğuna inanıyor musunuz?”, “15) 4+4+4 eğitim modeli ile öğrencilerin 12 yıl boyunca eğitim görmesi, özellikle başarı düzeyi düşük öğrencilerin ailelerine ne oranda ek bir yük getirecek?”, “16) 4+4+4 eğitim modeli ailelerin sosyal, ekonomik ve kültürel düzeyleri ne oranda göz önünde bulundurularak hazırlandı?”, “17) 4+4+4 eğitim modeli ile arzulanan eğitimde fırsat eşitliği ne oranda sağlanabilir?”, “18) 4+4+4 eğitim modelinin toplum düzeyinde yeterince tartışıldığını düşünüyor musunuz?”, “19) 4+4+4 eğitim modeli tartışmaları uygulamada karşılaştığınız sorularınızı ne oranda çözebildi?”, “20) 12 yıllık kesintisiz eğitim süresi toplumun eğitim sorunlarını ne oranda çözecek?”, “21) 4+4+4 eğitim modelinin toplumumuzun çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırabilmek için gerekli bir adım olduğuna ne oranda inanıyorsunuz?”, “22) 4+4+4 eğitim modeli, toplumun eğitim beklentilerini ne oranda karşılandığını düşünüyorsunuz?”, “23) 4+4+4 eğitim modeli oluşturulurken toplumun kaygılarının ne oranda giderildiğini düşünüyorsunuz?”, “24) 4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu olacağına ne oranda inanıyorsunuz?”, “25) 4+4+4 eğitim modeli ile öğrencilerin 12 yıl boyunca eğitim görmesi, özellikle beklenti düzeyi düşük öğrencilerin okullara ne oranda ek bir yük getirecek?” maddelerinde ve anket toplam puanında daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir.

Uygulanan test sonucu Eğitim Bir-Sen'e üye olan yöneticiler Eğitim-Sen'e üye olan yöneticilere göre “6) 4+4+4 eğitim modeli için okullarda gerekli değişiklikler yapıldı mı?” maddesinde daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir.

Uygulanan test sonucu toplamda herhangi bir sendikaya üye olmayan ve Eğitim Bir-Sen'e üye olan yöneticiler Eğitim-Sen'e üye olan yöneticilere göre maddelerinde daha fazla olumlu yönde görüş bildirmişlerdir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma sonunda, öğretmen ve yöneticilerin, 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi hakkındaki görüşleri aşağıda belirtildiği gibidir:

1- Öğretmenlerin kesintili zorunlu eğitime ilişkin görüşlere katılım düzeylerinin anketin tüm maddelerinin aritmetik ortalaması alındığında “çok az” olarak işaretledikleri görülmektedir.

Öğretmenlerin cinsiyet ayrımına göre bakıldığında, eğitim kalitesinin artırılması ve toplum kaygılarının giderildiği konusunda erkek öğretmenler bayan öğretmenler göre daha olumlu görüş belirtmektedirler.

Görev yapılan kademeye göre bakıldığında ders yükünün artırılması, uygulanabilirlik, okul yaşının düşürülmesi ve genel başarı gibi konulara ortaokul öğretmenleri diğer öğretmenlere göre daha olumlu görüş belirtmektedirler.

Branşlara göre bakıldığında gerekli alt yapı, öğretmen görüşleri, fırsat eşitliği, toplum kaygıları, genel başarıya etki gibi konulara branş öğretmenleri, sınıf öğretmenlerine göre daha olumlu görüş belirtmektedirler.

Mesleki kıdeme göre bakıldığında uygulanabilirlik ve geleceğe ilişkin beklentiler konularında 41 yaş üstü öğretmenler diğer yaş gruplarına göre daha olumlu görüş belirtmektedirler.

Sendika üyeliğine göre bakıldığında anket maddelerinin tamamına yakın bir kısmında, herhangi bir sendikaya üye olmayan ve Eğitim-Bir-Sen sendikasına üye olan öğretmenler, özellikle Eğitim-Sen sendikasına üye öğretmenlere göre daha olumlu görüş belirtmektedirler.

2- Yöneticilerin kesintili zorunlu eğitime ilişkin görüşlere katılım düzeylerinin anketin tüm maddelerinin aritmetik ortalaması alındığında “çok az” olarak görüş belirttikleri görülmektedir.

Yöneticilerin görev yaptıkları kademeye göre, uygulanabilirlik ve gerekli değişikliklerin yapılması gibi maddelerde lise yöneticileri, ilkokul ve ortaokul yöneticilerine göre daha olumlu görüş bildirmişlerdir.

Yöneticilerin branşlarına göre belirttikleri görüşlerde bir farklılık ortaya çıkmamaktadır.

Yöneticilerin yaşlarına göre bakıldığında 30 yaş ve altı yöneticiler fiziki koşulların düzenlenmesine daha olumlu görüş belirtmektedirler. 51 yaş ve üstü yöneticiler genel başarı ve yaşanan sorunların giderilmesi konularına daha olumlu görüş bildirmişlerdir.

Mesleki kıdemlerine göre bakıldığında, Mesleki kıdemi 16 yıl ve üstü olan yöneticiler mevcut sorunların giderilmesi, genel başarı, gerekli alt yapı gibi konulara daha olumlu görüş bildirmişlerdir

Sendika üyeliğine göre bakıldığında, anket maddelerinin tamamına yakın bir kısmında, herhangi bir sendikaya üye olmayan ve Eğitim-Bir-Sen sendikasına üye olan öğretmenler, özellikle Eğitim-Sen sendikasına üye öğretmenlere göre daha olumlu görüş belirtmektedirler.

3- Yönetici ve öğretmenlerin yeni sistemden beklentilerinin düşük düzeyde olması, yeni sistemle hedeflenen geleceğe ilişkin eğitim hedeflerinin, asıl uygulayıcı kitle olan yönetici ve öğretmenlerin yeterince benimsenmemiş olması uygulanan bu sistemden beklenen eğitim sistemimizdeki sorunlara çözüm olma seçeneğini zayıflatmaktadır.

4- Kesintili zorunlu eğitim sistemi hakkında sınıf öğretmenlerinin, branş öğretmenlerine göre daha olumsuz görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu olumsuz düşüncenin sebebi irdelenmeli ve eğitim sisteminin ilk basamağının uygulayıcılarının bu olumsuz düşüncenin giderilmesi için çalışma yapılmalıdır. Mevcut değişiklikler göz önüne alındığında değişikliklerden en fazla etkilenen kademe olan ilkokul öğretmenlerinin bu olumsuz düşüncelerinin giderilmesi ayrı bir önem taşımaktadır.

6- Yönetici ve öğretmen görüşleri anketinin sonuçlarına bakıldığında en önemli farkların sendika üyelikleri birbirinden ayrı öğretmen ve yöneticilerde ortaya

çıkacağı görülmektedir. Toplumdaki tüm farklı düşünce gruplarının yeni sistem hakkında dikkatli bir biçimde bilgilendirilmesi, gerekli durumlarda görüşlerine başvurulması için gerekli çaba gösterilmelidir. Toplum içinde belirli kesimlerin sahiplendiği, diğer kesimlerin reddettiği bir sistemin çok sağlıklı olması beklenmemelidir.

7- Anket sonuçları irdelendiğinde Eğitim sistemimizdeki yapılan bu değişiklik, değişikliği gerektiren sebepler, yapılan değişiklikler ile ulaşılmak istenen hedefler hakkında bakanlık tarafından öğretmenlerin ve yöneticilerin yeterli düzeyde bilgilendirilmedikleri ortaya çıkmaktadır. Öğretmenlerin ve yöneticilerin bilgilendirilmesi amacıyla; hizmet içi faaliyetlerinden yararlanılarak kesintili zorunlu eğitimi tanıtıcı ve bilgilendirici kurslar düzenlenmelidir.

8- Yönetici ve öğretmenler tarafında yeterince benimsenmemiş olan 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim konusunda, Milli Eğitim Bakanlığının teşvikiyle araştırmacılar tarafından veli, öğretmen, rehberlik servisi çalışanlarının ve eğitim denetmenlerinin görüşlerini belirleyen benzer çalışmalar yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

- AİHS, *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi*. 16 Mart 2013, <http://www.kilis.gov.tr>.
- Adem, M. (2002). Ulusal Eğitim Politikamız Nasıl Olmalıdır. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*. Cilt:52, Sayı:1. 16 Aralık 2012, <http://dergiler.ankara.edu.tr>
- Akbaba, A. (2012). Eğitim Reformu veya 12 Yıllık Zorunlu Eğitim. 16 Aralık 2012. <http://haber.adilcevaz.net>
- Akyüz, H. (1991). *Eğitim Sosyolojisinin Temel Kavram ve Alanları Üzerine Bir Araştırma*, MEB. İstanbul.
- Arslan, M. M. ve Kılıç, Ç. (2000). Bazı Avrupa ülkelerinde ve Türkiye’de zorunlu eğitimde yönlendirme çalışmalarının değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 148.
- Arık, O. (1993). Zorunlu Eğitim Sempozyumu. *Unesco Türkiye Milli Komisyonu Ve Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Ortak Yayın No: I*. Ankara
- Ay, A.Y. (2010). *Sekiz Yıllık Kesintisiz Temel Eğitime Geçişten Günümüze Kalkınma Planlarının İlköğretimde Okullaşma Oranı Ve Sınıf Mevcudu Açısından İrdelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aydınolat, N. E. (2012). *Gelişmiş Ülkelerde Kademeli Eğitim Var mı*. Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı. 16 Aralık 2012, <http://www.tepav.org.tr>.
- Başar, H. (2000). *Eğitim Denetçisi*. Pegem A Yayıncılık. Ankara.
- Bora, V. (2012). *Kız Çocuklarının Zorunlu eğitim Sonrası Ortaöğretime Devam etmeme Nedenleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Büyüköztürk, Ş. (2002) *Sosyal Bilimler için Veri Analizi El kitabı*. Pegem A Yayıncılık. Ankara.
- Çallı, Y. (2009). *Türk anayasa hukukunda eğitim hakkı*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- ÇHDS, (2004) *.Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, UNICEF. Türkiye*. 16 Mart 2013, <http://www.cocukhaklari.gov.tr>.
- Demirtaş, Z. (2011). Gelişim Dönemleri ve Özellikleri Açısından Zorunlu Eğitim. *Eğitime Bakış Dergisi*. Sayı:21, 25-31.

- DPT, (2001). Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı, *Avrupa Birliği ile İlişkiler Genel Müdürlüğü*. 16 Mart 2013, <http://ekutup.dpt.gov.tr>.
- Eğitim-Bir-Sen. (2012). *4+4+4 Yeni Eğitim Sistemi Ne Getiriyor? Neler Olmalı?* 16 Aralık 2012, <http://www.egitimbirsen.org.tr>.
- Eğitim-İş, (2012). *2012 - 2013 Eğitim- Öğretim Yılı 4+4+4 Zorunlu Eğitim Yasasıyla Başlıyor*. 16 Aralık 2012, <http://www.egitimis.org.tr>.
- Eğitim-Sen, (2012). *4+4+4 Raporu*. 16 Mart 2013, (<http://www.egitimsen.org.tr>).
- ERG, (2012). *Bilgi notu: Kesintisiz temel eğitim nedir*. 16 Aralık 2012, <http://erg.sabanciuniv.edu>.
- ERG, (2012). *18 Soruda “4+4+4 Yasa Teklifi”* 16 Aralık 2012, <http://erg.sabanciuniv.edu>.
- Erşen, N. (1993). Zorunlu Eğitim Sempozyumu. *Unesco Türkiye Milli Komisyonu Ve Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Ortak Yayın No: I*.
- Gedikoğlu, T. (2005). Avrupa Birliği Sürecinde Türk Eğitim Sistemi: Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 1, Sayı 1*.
- Gültekin, M. (2011). Türkiye ve Avrupa Birliği'ne Üye Bazı Ülkelerde Zorunlu Eğitim. *Anadolu Üniversitesi*. 16 Aralık 2012, <http://w2.anadolu.edu.tr>
- Güven, İ. (2012). *Eğitimde 4+4+4 ve Fatih Projesi Yasa Tasarısı = Reform mu*. 16 Mart 2013, <http://ilkogretim-online.org.tr>.
- HÜEF, (2012). *05.01.1961 Tarih 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 'ne İlişkin Görüşler*. 25 Mart 2013, <http://www.egitim.hacettepe.edu.tr>.
- İHEB, (1948). *İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi*. 24 Mart 2013, <http://www.meb.gov.tr>.
- Kaya, A. (2011). Kesintisiz Eğitimin Okul Yönetimi, Öğretmenler ve Öğrenciler Üzerindeki Sosyo-Psikolojik Etkilerine İlişkin Bir Değerlendirme. *Eğitime Bakış Dergisi. Sayı: 21*
- MEB, (1998). *Mili Eğitim Şuraları (1939-1996)*, Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- MEB, (2012). *12 Yıl Zorunlu Eğitim Sorular – Cevaplar*. 16 Aralık 2012, <http://www.meb.gov.tr>.
- MEB, (1961). *İlköğretim ve Eğitim Kanunu*. 16 Aralık 2012, <http://mevzuat.meb.gov.tr>.

- MEB, (1973). *Milli Eğitim Temel Kanunu*. 16 Aralık 2012, <http://mevzuat.meb.gov.tr>.
- MEB, (2012). *İlköğretim Kurumları (İlkokul ve Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesi ve Kurul Kararı*. 19 Aralık 2012, <http://ttkb.meb.gov.tr>.
- Nakıboğlu, M.A.B.(2008). *Hizmet İşletmelerindeki İlişkisel Pazarlama Uygulamalarının Müşteri Bağlılığı Üzerindeki Etkileri*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- ODTÜ, (2012). *5.1.1961 tarih ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Hakkında ODTÜ Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Görüşü*. 25 Mart 2013, <http://fedu.metu.edu.tr>.
- OGM, (2012). *Haftalık Ders Çizelgeleri*. 25 Aralık 2012, <http://ogm.meb.gov.tr>.
- Okçu, D. (2007). Eğitim Hakkı ve Tarihsel Gelişimi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*. Haziran 2007. Cilt:IV, Sayı:I, 45-59. 25 Aralık 2012, efdergi.yyu.edu.tr/makaleler/cilt_IV/d_okcu.doc
- Okutan, M. (2011). Sekiz Yıllık Kesintisiz Zorunlu İlköğretim Uygulaması. *Eğitime Bakış Dergisi*. Sayı:21, 31-37.
- Resmi Gazete, (2014). Resmi Gazete. 21/07/2014. <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/07/20140704-18.htm>
- Sarpkaya, R. Erdem, A. R. Yılmaz, S.(2012). Türk Eğitim Sistemindeki 4+4+4 Değişikliğinin Karar Süreci Açısından İrdelenmesi. *Eğitimde Nitelik ve Yenileşme Bildiriler Kitabı*. Nevşehir.
- Süzen. Z. B. (2004). *Sekiz Yıllık Zorunlu Eğitimin Değerlendirmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Şeker, H. (1993). *İlköğretim Okulu Programlarının Değerlendirilmesi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi.
- TBMM, 1924 Anayasası. 25 Aralık 2012, <http://www.tbmm.gov.tr>.
- TBMM, 1928 Atatürk “ün Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin 3.Dönem 2. Yasama Yılıını Açış Konuşmaları (1Kasım 1928), Meclis Tutanak Dergisi, D. 3, C. 5, Sa. 2., 29 Aralık 2012, <http://www.tbmm.gov.tr>.
- TBMM, 1961 Anayasası. 25 Aralık 2012, <http://www.tbmm.gov.tr>.
- TBMM, 1982 Anayasası.25 Aralık 2012, <http://www.tbmm.gov.tr>.

- Türk-Eğitim-Sen, (2012). Türk Eğitim-Sen'in 4+4+4 Şeklinde Uygulanması Planlanan 12 Yıllık Zorunlu Eğitim İle İlgili Değerlendirme Raporu. 16 Mart 2012. <http://www.turkegitimsen.org.tr>.
- Ülker, İ. (2010). *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde ve Türk Anayasa Hukukunda eğitim hakkı ve özgürlüğü*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yıldız, Y. (2011) Kesintisiz Eğitimin Yansımaları. *Eğitime Bakış Dergisi*. Sayı:21, 69-72.

EK1.

ZORUNLU ÖĞRETİMİN 4+4+4 ŞEKLİNDE 12 YIL OLMASIYLA İLGİLİ YÖNETİCİ GÖRÜŞLERİ

BÖLÜM –I

YÖNERGE

Bu araştırma, **zorunlu öğretimin 4+4+4 şeklinde olmasıyla ilgili yönetici bakış açısı** düzeylerini ölçmeye çalışmaktadır. **Anket** iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde 6 maddeden oluşan “Kişisel Bilgi Formu”, ikinci bölümde ise 25 madde içeren, çalışmanın önemli boyutunu ortaya koyan ve **yönetici bakış açısını** ölçmeyi hedefleyen toplamda 31 madde yer almaktadır. Formun doldurulmasına ayrılacak **süre 10-15 dakika** aralığındadır. Anket formuna içten ve samimi yaklaşımınız, araştırma bulgularının sağlıklı olması açısından son derece önem taşımaktadır.

Araştırmaya yapacağınız katkı için şimdiden teşekkürler ederiz.

Himmet Okan ŞAHİN

Yrd. Doç. Dr. Ahmet AKBABA

KİŞİSEL BİLGİLER

Size uygun gelen sütunu (X) işaretleyiniz. Lütfen cevapsız soru bırakmayınız.

1- Cinsiyetiniz.....: Kadın () Erkek ()

2- Hangi kademedeki görev yapıyorsunuz : İlkokul () Ortaokul () Lise ()

3- Branşınız.....:(Sınıf Öğr. () diğer ()

4- Yaşınız: ()

5- Yöneticilik kıdeminiz: ()

6- Herhangi bir sendikaya üye misiniz?

Hayır() Eğitim-Sen() Eğitim-Bir-Sen () Türk-Eğitim-Sen()
Diğer()

BÖLÜM 2

Aşağıdaki ifadelere ne derece katıldığınız tespit edilmek istenmektedir. Sorulara içten yaklaşımınız, ölçme aracının geçerlik ve güvenilirliğini olumlu yönde etkileyecektir. Sorulara vereceğiniz cevap düzeyleri 1'den 5'e kadar derecelendirilmiş ve düşük puanlar (1 ve 2 gibi) **olumsuz**, yüksek puanlar (4 ve 5 gibi) ise **olumlu** yaklaşımı ifade edecektir.

	Hiç	Çok az	Orta	İyi	Çok iyi
1. 4+4+4 eğitim modelini gerektiren nedenler hakkında ne oranda bilgi sahibisiniz?	1	2	3	4	5
2. 4+4+4 eğitim modeli ne oranda gerekli alt yapıya sahiptir?	1	2	3	4	5
3. 4+4+4 eğitim modeli için okul, derslik gibi fiziki koşullar ne oranda sağlandı ?	1	2	3	4	5
4. 4+4+4 eğitim modeli için eğitim camiasının fikirleri ne oranda dikkate alındı?	1	2	3	4	5
5. 4+4+4 eğitim modeli için öğretmenler yeterli düzeyde eğitimden geçirildi mi?	1	2	3	4	5
6. 4+4+4 eğitim modeli için okullarda gerekli değişiklikler yapıldı mı?	1	2	3	4	5
7. 4+4+4 eğitim modelinin eğitim sistemimizde yaşanan sorunlar için çözüm olacağına inanıyor musunuz?	1	2	3	4	5
8. Ülke genelinde 4+4+4 eğitim modeli için gerekli bina ve derslik olduğuna inanıyor musunuz?	1	2	3	4	5
9. 4+4+4 eğitim modeli için bakanlık tarafından herhangi bir şekilde görüşünüze başvuruldu mu?	1	2	3	4	5
10. 4+4+4 eğitim modeli uygulanabilirlik açısından düşünüldüğünde toplumun her kesimine ne oranda hitap ediyor?	1	2	3	4	5
11. 4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu olacağına inanıyor musunuz?	1	2	3	4	5

12. MEB'nin 4+4+4 Eğitim modelini uygulamadan önce ne oranda araştırma yaptığınızı düşünüyorsunuz?	1	2	3	4	5
13. 4+4+4 eğitim modeli ile uygulanmak istenen müfredat hakkında ne oranda bilgilendirildiniz mi?	1	2	3	4	5
14. 4+4+4 eğitim modeli ile arttırılan ders yükünün, eğitimde kaliteyi arttıracığına ne oranda inanıyorsunuz?	1	2	3	4	5
15. 4+4+4 eğitim modeli ile öğrencilerin 12 yıl boyunca eğitim görmesi, özellikle başarı düzeyi düşük öğrencilerin ailelerine ne oranda ek bir yük getirecek?	1	2	3	4	5
16. 4+4+4 eğitim modeli ailelerin sosyal, ekonomik ve kültürel düzeyleri ne oranda göz önünde bulundurularak hazırlandı?	1	2	3	4	5
17. 4+4+4 eğitim modeli ile arzulanan eğitimde fırsat eşitliği ne oranda sağlanabilir?	1	2	3	4	5
18. 4+4+4 eğitim modelinin toplum düzeyinde yeterince tartışıldığını düşünüyor musunuz?	1	2	3	4	5
19. 4+4+4 eğitim modeli tartışmaları uygulamada karşılaştığınız sorularınızı ne oranda çözebildi?	1	2	3	4	5
20. 12 yıllık kesintisiz eğitim süresi toplumun eğitim sorunlarını ne oranda çözecek?	1	2	3	4	5
21. 4+4+4 eğitim modelinin toplumumuzun çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırabilmek için gerekli bir adım olduğuna ne oranda inanıyorsunuz?	1	2	3	4	5
22. 4+4+4 eğitim modeli, toplumun eğitim beklentilerini ne oranda karşılandığını düşünüyorsunuz?	1	2	3	4	5
23. 4+4+4 eğitim modeli oluşturulurken toplumun kaygılarının ne oranda giderildiğini düşünüyorsunuz?	1	2	3	4	5
24. 4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu olacağına ne oranda inanıyorsunuz?	1	2	3	4	5
25. 4+4+4 eğitim modeli ile öğrencilerin 12 yıl boyunca eğitim görmesi, özellikle beklenti düzeyi düşük öğrencilerin okullara ne oranda ek bir yük getirecek?	1	2	3	4	5

EK 2.

ZORUNLU ÖĞRETİMİN 4+4+4 ŞEKLİNDE 12 YIL OLMASIYLA İLGİLİ**ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ****BÖLÜM –I****YÖNERGE**

Bu araştırma, **zorunlu öğretimin 4+4+4 şeklinde olmasıyla ilgili öğretmen bakış açısı** düzeylerini ölçmeye çalışmaktadır. **Anket** iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde 6 maddeden oluşan “Kişisel Bilgi Formu”, ikinci bölümde ise 30 madde içeren, çalışmanın önemli boyutunu ortaya koyan ve **öğretmen bakış açısını** ölçmeyi hedefleyen, toplamda 36 madde yer almaktadır. Formun doldurulmasına ayrılacak **süre 10-15 dakika** aralığındadır. Anket formuna içten ve samimi yaklaşımınız, araştırma bulgularının sağlıklı olması açısından son derece önem taşımaktadır.

Araştırmaya yapacağınız katkı için şimdiden teşekkürler ederiz.

Himmet Okan ŞAHİN

Yrd. Doç. Dr. Ahmet AKBABA

KİŞİSEL BİLGİLER

Size uygun gelen sütunu (X) işaretleyiniz. Lütfen cevapsız soru bırakmayınız.

1- Cinsiyetiniz.....: Kadın () Erkek ()

2- Hangi Kademedeki Görev Yapıyorsunuz? : İlkokul () Ortaokul ()
Lise ()

3- Branşınız.....:(Sınıf Öğr. () diğer ()

4- Yaşınız: ()

5- Öğretmenlik kıdeminiz: ()

6- Herhangi bir sendikaya üye misiniz?

Hayır() Eğitim-Sen() Eğitim-Bir-Sen () Türk-Eğitim-Sen()
Diğer()

BÖLÜM 2

Aşağıdaki ifadelere ne derece katıldığınız tespit edilmek istenmektedir. Sorulara içten yaklaşımınız, ölçme aracının geçerlik ve güvenilirliğini olumlu yönde etkileyecektir. Sorulara vereceğiniz cevap düzeyleri 1'den 5'e kadar derecelendirilmiş ve düşük puanlar (1 ve 2 gibi) olumsuz, yüksek puanlar (4 ve 5 gibi) ise olumlu yaklaşımı ifade edecektir.

	Hiç	Çok az	Orta	İyi	Çok iyi
1. 4+4+4 eğitim modelini gerektiren nedenler hakkında ne oranda bilgi sahibisiniz?	1	2	3	4	5
2. 4+4+4 eğitim modeli ne oranda gerekli alt yapıya sahiptir?	1	2	3	4	5
3. 4+4+4 eğitim modeli ile ilköğretim okullarının ilkokul ve ortaokul olarak ayrılmasının, eğitim kalitesini ne oranda arttıracaklarını düşünüyorsunuz?	1	2	3	4	5
4. 4+4+4 eğitim modeli için eğitim camiasının fikirleri ne oranda dikkate alındı?	1	2	3	4	5
5. 4+4+4 eğitim modeli için öğretmenler yeterli düzeyde eğitimden geçirildi mi?	1	2	3	4	5
6. 4+4+4 eğitim modeli için okullarda gerekli olan (seçmeli derslerle artan sınıf ihtiyacı için derslik açılması, küçük öğrenciler için lavabo boylarının alçaltılması gibi) fiziki değişiklikler yapıldı mı?	1	2	3	4	5
7. 4+4+4 eğitim modelinin eğitim sistemimizde yaşanan sorunlar için çözüm olacağına inanıyor musunuz?	1	2	3	4	5
8. Ülke genelinde 4+4+4 eğitim modelinin sağlıklı uygulanabilmesi için yeterli bina ve derslik olduğuna inanıyor musunuz?	1	2	3	4	5
9. 4+4+4 eğitim modeli için bakanlık tarafından herhangi bir şekilde görüşünüze başvuruldu mu?	1	2	3	4	5

10. 4+4+4 eğitim modeli uygulanabilirlik açısından düşünüldüğünde toplumun her kesiminin beklentilerini ne oranda karşılıyor?	1	2	3	4	5
11. 4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu etki yapacağına inanıyor musunuz?	1	2	3	4	5
12. MEB'nın 4+4+4 Eğitim modelini uygulamadan önce ne oranda araştırma yaptığınızı düşünüyorsunuz?	1	2	3	4	5
13. 4+4+4 eğitim modeli ile uygulanmak istenen müfredat hakkında ne oranda bilgilendirildiniz?	1	2	3	4	5
14. 4+4+4 eğitim modeli ile arttırılan ders yükünün, eğitimde kaliteyi arttıracığına ne oranda inanıyorsunuz?	1	2	3	4	5
15. 4+4+4 eğitim modeli ile öğrencilerin 12 yıl boyunca eğitim görmesi, özellikle başarı düzeyi düşük öğrencilerin ailelerine ne oranda ek bir yük getirecek?	1	2	3	4	5
16. 4+4+4 eğitim modeli ailelerin sosyal, ekonomik ve kültürel düzeyleri ne oranda göz önünde bulundurularak hazırlandı?	1	2	3	4	5
17. 4+4+4 eğitim modeli ile arzulanan eğitimde fırsat eşitliği ne oranda sağlanabilir?	1	2	3	4	5
18. 4+4+4 eğitim modelinin toplum düzeyinde yeterince tartışıldığını düşünüyor musunuz?	1	2	3	4	5
19. 4+4+4 eğitim modeli ile ilkokulun 4 yıla inmesi, ortaokulun 4 yıla çıkması öğrenci başarısını ne oranda etkiler?	1	2	3	4	5
20. 12 yıllık kesintisiz eğitim süresi toplumun mevcut eğitim sorunlarını ne oranda çözebileceğini düşünüyorsunuz?	1	2	3	4	5
21. 4+4+4 eğitim modelinin toplumumuzun çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırabilmek için gerekli bir adım olduğuna ne oranda inanıyorsunuz?	1	2	3	4	5
22. 4+4+4 eğitim modeli, toplumun eğitim beklentilerini ne oranda karşılandığını düşünüyorsunuz?	1	2	3	4	5
23. 4+4+4 eğitim modeli oluşturulurken toplumun kaygılarının ne oranda giderildiğini düşünüyorsunuz?	1	2	3	4	5
24. 4+4+4 eğitim modeli getirilen seçmeli derslerin öğrenci başarısını arttıracığına ne oranda inanıyorsunuz?	1	2	3	4	5

25. 4+4+4 eğitim modeli ile öğrencilerin 12 yıl boyunca eğitim görmesi, özellikle beklenti düzeyi düşük öğrencilerin okullarına ne oranda ek bir yük getirecek?	1	2	3	4	5
26. Eğitim sistemimizin en temel sorununun zorunlu eğitim süresi olduğunu ne oranda düşünüyorsunuz?	1	2	3	4	5
27. 4+4+4 eğitim modeli genel başarıya etkisinin olumlu olacağına inanıyor musunuz?	1	2	3	4	5
28. 60-66 aylık öğrencilerin okula başlamasını çocukların başarısını ne oranda olumlu etkileyebileceğini düşünüyorsunuz?	1	2	3	4	5
29. 60-66 aylık öğrencilerinin okula başlamasının Okul Öncesi Eğitimi ne oranda olumlu etkileyeceğini düşünüyorsunuz?	1	2	3	4	5
30. 4+4+4 eğitim modeli ile arzu edilen ve hedeflenen, gelişmiş ülkelerdeki eğitim sistemine ne oranda kavuşabileceğimizi düşünüyorsunuz?	1	2	3	4	5